

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs



University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs



ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА

Ниш, јул 2022.

САДРЖАЈ

I ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

I ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

а) Опис

Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада акредитоване су септембра 2016. године ([уверење број 612-00-00585-2016/06 од 02.09.2016](#)), као још један од атрактивних студијских програма које је иницирао Филозофски факултет Универзитета у Нишу, са циљем да одговори образовним потребама младих људи и динамичним захтевима тржишта рада, које на територији читаве Србије показује недостатак школованих кадрова у систему социјалне заштите.

Студијски програм социјалне политике и социјалног рада је креиран и акредитован у оквиру међународног ТЕМПУС пројекта *Јачање високог образовања за развој социјалне политике и унапређење пружања социјалних услуга*, са идејом да својим квалитетом прати европске стандарде ове професије, а да буде у складу са националним стандардима неопходним за акредитацију програма. Креирање наставних садржаја и програма било је у складу са актуелним друштвеним потребама за јачање друштвене укључености свих, а посебно вулнерабилних друштвених група, ради смањења сиромаштва и обезбеђивања оптималних услова за живот и рад и у спрези са развијеним стандардима за образовање и дефинисање професионалних компетенција. Од самог почетка креирања студијског програма, потребе тржишта рада, национални стандарди професионалних компетенција и међународна програмска усаглашеност били су у првом плану.

Формално-правна процедура за одобравање студијског програма на Факултету и Универзитету јасно је дефинисана и састоји се од четири фазе. У првој фази наставници и сарадници департмана припремају предлог студијског програма који усваја Веће департмана и прослеђује надлежним телима Факултета. У другој фази Наставно-научно веће Факултета разматра предлог студијског програма, утврђује коначни предлог програма, одобрава га и прослеђује надлежним телима

Универзитета. У трећој фази чланови Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу разматрају предлог програма и своје мишљење упућују Сенату Универзитета. У последњој фази Сенат Универзитета у Нишу доноси коначну одлуку о усвајању студијског програма, евентуалним изменама и допунама. Иста процедура се спроводи и приликом допуна или измена већ акредитованих студијских програма у циљу унапређивања програма.

Циљ Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада је теоријско и практично оспособљавање студената да разумеју комплексност социјалог рада као научне дисциплине и професије, да се упознају са његовим вредносним основама и подручјима деловања и да компетентно обављају посао социјалног радника. Опште способности које се на основном нивоу студија стичу укључују способност аналитичког и синтетичког начина мишљења и способност поређења, способност критичке процене аргумената и евиденције, способност за примену знања у пракси, способност комуникације и тимског рада и развијену професионалну етику. Предметно-специфичне компетенције су: а) аналитичке компетенције (које укључују анализу друштвених феномена и коришћење резултата друштвених истраживања), б) истраживачке компетенције (које се огледају у њиховој способности да прикупљају податке користећи различите инструменте и технике, формирају базе података, самостално обаве анализу прикупљених података и презентују резултате анализе) и ц) практичне компетенције (које се огледају у оспособљености за социјални рад са појединцима и друштвеним групама).

Исходи образовања у оквиру акредитованог студијског програма произлазе из циљева образовања, а заснивају се на исходима учења. Како се исходи учења обично изражавају као знање, вештине и ставови, односно као специфична мерљива достигнућа, завршетком првог нивоа студија студенти стичу одређене квалификације и компетенције. Очекивани исходи наведених циљева програма су да студент уме да:

- идентификује, анализира и објасни проблеме друштвене неједнакости, сиромаштво, незапосленост, као и процесе дискриминације, маргинализације и искључивања из перспективе различитих теоријских приступа и да демонстрира познавање и способност примене механизма укључивања;
- анализира различите мере социјалне политике и демонстрира њихово разумевање и примену у контексту пружања услуга социјалног рада;
- познаје најзначајније теоријске и методолошке приступе у области социјалног рада;

- поштује и промовише вредности социјалног рада и кодекса професионалне праксе и демонстрира способност решавања етичких проблема на основу познавања и поштовања културолошки условљених различитости;
- демонстрира знања о функционисању и финансирању процеса формулације и имплементације мера социјалне политике у чијем оквиру се пружају услуге социјалног рада;
- сумира, анализира и саопшти у вербалној и писаној форми резултате друштвених истраживања, релевантне за пружање услуга социјалног рада;
- демонстрира способност за тимски рад, међупрофесионалну сарадњу и теренски рад;
- наведе и објасни специфичности структуре, развоја и потреба деце и одраслих из различитих осетљивих група, као и да препозна ризике, предложи мере превенције и примени одговарајуће интервенције;
- објасни настанак различитих видова дисфункционалности тих група из системског угла;
- примени различите приступе, методе, облике, технике процене у социјалном раду са децом и одраслима из различитих угрожених група;
- прати и евалуира примењене интервенције.

Структура студијског програма социјалне политике и социјалног рада доступна је на сајту Филозофског факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/osnovne/socijalna-politika-i-socijalni-rad>).

Програм садржи предмете из области социјалне политике и социјалног рада, психолошке, социолошке, педагошке и правне предмете, који су неопходни за стицање и развијање компетенција за рад.

Исходи учења на индивидуалним предметима усаглашени су са исходима учења на студијском програму. Исходи учења се базирају на дескрипторима квалификација за сва три нивоа високог образовања у научним областима, као и на одговарајућем европском нивоу квалификација. Сагласно општем услову о савремености и међународној усаглашености са савременим светским токовима, студијски програм Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада је, у великом проценту (минимум 70%), упоредив и уклађен формално и структурно са три целокупна програма акредитована у иностраним високошколским установама.

	Усклађеност	Web adresa
ОАС социјалне политике и социјалног рада	Филозофски факултет, Скопље, Македонија	http://fzf.ukim.edu.mk
	University College Copenhagen	https://www.kp.dk/en/
	Правни факултет, Загреб, Хрватска	http://www.pravo.unizg.hr/scsr/prediplomski_studij

Структура и садржај програма Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада усаглашена је са одговарајућим одредбама [Закона о високом образовању](#), [Статута Универзитета у Нишу](#) и [Статута Факултета](#). Структура и основни елементи студијског програма за основне студије јасно су одређени у [Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма](#). Такође, на нивоу Факултета постоје и правилници попут [Правилника о основним академским студијама](#) којим се ближе одређује организација и реализација основних академских студија. Овим документом се одређују организација студија, облици наставе, напредовање студената, упис у наредну/вишу годину студија, адекватна провера знања и начин оцењивања студената на испиту и друга релевантна питања везана за наставу на Департману. Споменуте стандарде и њима својствене правилнике прати [Стратегија обезбеђења квалитета](#) која за прву област праћења, обезбеђивања и унапређивања квалитета на Филозофском факултету управо наводи област студијских програма, и то у погледу усаглашености студијских програма са стандардима Националног савета за високо образовање, регионалним и европским програмима, савременим научним достигнућима у области студија у погледу усаглашености исхода образовања и учења са компетенцијама сходно Закону о националном оквиру квалификација РС.

Анализа структуре програма Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада, анализа спецификације наставних предмета, као и правила и процедура по којима се реализује настава показује да они испуњавају све нужне стандарде квалитета:

- Студијски програм садржи све законом предвиђене елементе;
- Научно је утемељен и прати савремена достигнућа у области социјалне политике и социјалног рада;
- Има јасно дефинисане циљеве и исходе;
- Дефинисана је листа обавезних и изборних предмета (задовољен је услов да изборни предмети чине минимум 20% на основним академским студијама); проценат изборних предмета на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада је 20,42%;
- Заступљеност различитих типова предмета такође је усаглашена са стандардима: академско-општеобразовних предмета има 15,29%, теоријско-методолошких 19,57%, научно-стручних 35,47, стучно-апликативних 29,66%.
- За сваки предмет је исказана бодовна вредност у складу са ЕСПБ;
- Полазећи од европских стандарда дефинисани су: а) услови за упис студија – завршено четворогодишње средње образовање, положен пријемни испит и место на ранг листи у оквиру одобрене уписне квоте; б) трајање студија – 4 године (240 ЕСПБ); в) услови преласка у наредну годину – остварен одређен број ЕСПБ, у складу са [Законом о високом образовању](#); г) стицање дипломе – дипломирани социјални радник, у складу са [Правилником о листи стручних, академских и научних назива](#) (Службени гласник РС, бр 30/2007, 112/2008, 71/2009 и 81/2010); д) начин студирања;
- Оцењивање студената базира се на континуираном праћењу рада студената током реализације курса – оцена се састоји од збира поена остварених реализацијом предиспитних обавеза и полагањем завршног испита (испуњавањем предиспитних обавеза студенти могу да стекну 30–70 поена; максималан број поена на предмету је 100 поена). Критеријуми и правила за оцењивање студената дефинисани су у [Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту](#), а Правилник је доступан на сајту Филозофског факултета у Нишу. Континуираном евалуацијом наставници и сарадници евидентирају и вреднују све активности студената на транспарентан начин. Предметни наставници на почетку семестра упознају студенте са садржајем силабуса, предиспитним и испитним обавезама, фокусирајући се на кључне елементе оцењивања и вредност бодова које свака од активности носи. Поред тога, силабуси наставних предмета јавно су доступни на Интернет страници

факултета те се са њима студенти могу упознати и електронским путем. Финална оцена за сваки наставни предмет формира се на основу броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита (максимум 100 поена).

- Табела мапирања предмета даје увид у то како су исходи учења на студијском програму покривени у оквиру обавезних предмета, који су дефинисани програмом. Такође, прецизирано је на који начин се прате, проверавају и вреднују исходи наставног процеса, тј. успешност студената у остваривању предвиђених исхода. Ова област третира се кроз одређену правну регулативу којом Филозофски факултет ближе уређује појединости везане за реализацију наставе, полагање испита и систем оцењивања. Поред [Статута Факултета](#) ова област уређена је и [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#).
- Кадровске потребе за реализацију студијског програма су задовољене. Сви наставници и сарадници испуњавају законски прописане услове за позицију наставника и наставни рад (као и друге захтеве високог, како научног, тако и стручно-апликативног постигнућа). Већина наставника на Департману за социјалну политику и социјални рад је у радном односу са пуним радним временом (са Департмана за социологију, Департмана за психологију, Департмана за педагогију), а ангажовани су и наставници по уговору о раду до једне трећине радног времена са Филозофског факултета у Скопљу и Правног факултета у Нишу. Укупан број наставника и сарадника довољан је да покрије предавања, вежбе и стручну праксу на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада, а њихово оптерећење је у оквиру прописаних стандарда.
- Факултет обезбеђује потребне просторне, техничке, библиотечке, информатичке и људске ресурсе за подршку реализацији Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада;
- Студијски програм је флексибилан и отворен за иновативне приступе, а развој програма одвија се у складу са законском регулативом, актима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета и кроз сарадњу наставника, сарадника, студената и руководства Факултета.

Мапирање предмета на Департману за социјалну политику и социјални рад

Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада	
Исходи учења студијског програма	Обавезни предмети
<p>Очекивани исходи наведених циљева програма су да студент уме да:</p> <p>Познаје најзначајније теоријске и методолошке приступе у области социјалног рада;</p> <p>Поштује и промовише вредности социјалног рада и кодекса професионалне праксе и демонстрира способност решавања етичких проблема на основу познавања и поштовања културолошки условљених различитости;</p> <p>Идентификује, анализира и објасни проблеме друштвене неједнакости, сиромаштво, незапосленост, као и процесе дискриминације, маргинализације и искључивања из перспективе различитих теоријских приступа и да демонстрира познавање и способност примене механизма укључивања;</p> <p>Наведе и објасни специфичности структуре, развоја и потреба деце и одраслих из различитих осетљивих група, као и да препозна ризике, предложи мере превенције и примени одговарајуће интервенције;</p> <p>Објасни настанак различитих видова дисфункционалности тих група из системског угла;</p> <p>Примени различите приступе, методе, облике, технике процене у социјалном раду са децом и одраслима из различитих угрожених група;</p>	<p>1. Теорије социјалног рада</p> <p>1. Основе психологије личности</p> <p>2. Породица и породични односи</p> <p>3. Основи социологије</p> <p>4. Социјална демографија</p> <p>5. Социологија породице</p> <p>6. Страни језик 1</p> <p>7. Страни језик 2</p> <p>8. Управно право</p> <p>9. Социјални рад са појединцем</p> <p>10. Социјална психологија</p> <p>11. Пракса 1</p> <p>12. Савремени социјални проблеми</p> <p>13. Породично право</p> <p>14. Развојна психологија</p> <p>15. Социјална политика</p> <p>16. Психосоцијалне интервенције у кризи</p> <p>17. Јавне финансије и финансијско право</p> <p>18. Пракса 2</p> <p>19. Социјални рад са групом</p> <p>20. Социјална патологија</p> <p>21. Системи социјалне сигурности</p> <p>22. Пракса 3</p> <p>23. Социјални рад у</p>

<p>Прати и евалуира примењене интервенције;</p> <p>Анализира различите мере социјалне политике и демонстрира њихово разумевање и примену у контексту пружања услуга социјалног рада;</p> <p>Демонстрира знања о функционисању и финансирању процеса формулације и имплементације мера социјалне политике у чијем оквиру се пружају услуге социјалног рада;</p> <p>Сумира, анализира и саопшти у вербалној и писаној форми резултате друштвених истраживања, релевантне за пружање услуга социјалног рада;</p> <p>Демонстрира способност за тимски рад, међупрофесионалну сарадњу и теренски рад.</p>	<p>заједници</p> <p>24. Пенални и постпенални социјални рад</p> <p>25. Социјална заштита</p> <p>26. Образовање и социјална селекција</p> <p>27. Пракса 4</p> <p>28. Професионална етика социјалног рада</p> <p>29. Социјални рад са старима</p> <p>30. Методологија друштвених истраживања</p> <p>31. Пракса 5</p> <p>32. Основе саветовања</p> <p>33. Заступање у социјалном раду</p> <p>34. Социологија старења</p> <p>35. Радно и социјално право</p>
--	--

Усклађеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања постигнута је тако што су спецификацијом сваког наставног предмета (силабуса) дефинисане методе извођења наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања, који је заснован на мерењу исхода учења. Исоходе учења сваког предмета дефинишу наставници. Наставне методе и поступци провере знања утврђују се у односу на дефинисане исходе. У настави се примењују: (1) рад у малим групама, (2) интерактивност у настави и могућност партиципације сваког студента понаособ у наставном раду, (3) израда и усмено презентовање семинарских радова и истраживачких пројеката, (4) развијање вештина критичког мишљења, (5) рад у тиму, (6) стална повратна информација о напредовању студената и савладавању наставне материје. Међузависност предмета одређује се условљеношћу слушања и полагања појединих предмета. Појединости везане за реализацију наставе, полагање испита и оцењивање Филозофски факултет регулише, поред [Статута Факултета](#) и [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#).

Студијски програм Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада акредитован је за 50 студената, чиме се стварају повољни услови за наставу усмерену ка студенту. Рад у мањим групама омогућава наставнику да се упозна са предзнањем студената, њиховим интересовањима и очекивањима, да редовно прати напредовање студената и евентуалне проблеме са којима се суочавају у учењу. Овакав рад омогућава активно учествовање студената у настави, односно интерактивну наставу. Поред тога, анализа спецификације наставних предмета указује на друге могућности за индивидуални и тимски рад студената кроз израду презентација, семинарских радова и истраживачких нацрта, чиме се подстиче развој стваралачког и критичког мишљења, практична примена знања и вештина, развој вештина писаног и усменог изражавања, као и самосталност студената, развој комуникацијских вештина, способности тимског рада и слично.

Важан сегмент успешне реализације студија усмерених ка студенту јесте континуирана информисаност и укљученост студената. Силабуси свих предмета доступни су на интернет страници Факултета, а наставници на почетку семестра упознају студенте са садржајем предмета, литературом, начином реализације наставе, предиспитним обавезама, начином оцењивања и вредности бодова за сваку активност. Силабусом сваког наставног предмета спецификоване су активности студената и број поена које носе. Укупан број поена на предмету укључује поене које студент стиче: а) за различите активности током наставе (дискусије, дебате...); б) извршавањем других предиспитних обавеза (семинарски радови, колоквијуми, истраживачки пројекти) и в) полагањем испита, при чему програми различитих предмета предвиђају различите начине полагања испита (писмени, усмени, практични или њихова комбинација). Наставници и сарадници евидентирају и вреднују све активности студената на транспарентан начин.

Стручна пракса, чија је вредност изражена у ЕСПБ, представља значајан сегмент наставе на Основним академских студијама социјалне политике и социјалног рада. На другој, трећој и четвртој годији студија у програму су обавезне стручне праксе – Пракса 1, Пракса 2, Пракса 3, Пракса 4 и Пракса 5, које носе по 5 ЕСПБ. Укупан број кредита (25) за стручну праксу овај програм приближава европским стандардима у школовању социјалних радника. Садржаји, циљ, као и друге битне информације везане за стручну праксу и установе у којима се она спроводи доступни су садашњим и будућим студентима и јавности на сајту Филозофског факултета у Нишу (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/osnovne/socijalna-politika-i-socijalni-rad>). Општи оквир стручне праксе студената одређен је [Правилником о стручној пракси студената социјалне политике и социјалног рада](#) (број 267/-5а-01, од 20.09.2017. године).

За сваки предмет утврђен је, према јединственој методологији, број ЕСПБ бодова. Како је један од сегмената обезбеђивања квалитета и контрола радног оптерећења студената, Центар за унапређење квалитета у сарадњи са Већима свих департмана Филозофског факултета у Нишу током 2018. године урадио је анализу радног оптерећења студената у односу на ЕСПБ бодове које носи сваки појединачни предмет из студијских програма. Прво, вршена је квантитативна процена оптерећења студената анализирањем силабуса и друго, анализирани су резултати анкетања студената на питања о радном оптерећењу. У циљу усклађивања радног оптерећења студената уведена је пракса да наставници приликом израде спецификације наставног предмета (силабуса) јасно назначе странице из литературе које су обухваћене испитном материјом.

За сваки силабус наставници су исказали радно оптерећење студената бројем сати потребних за савладавање програма и бројем страница обавезне литературе а које су рачунали по формули $ЕСПБ = 25 - 30$ сати рада. На пример, предмет са 4 ЕСПБ може подразумевати оптерећење студента од 108 сати рада које би требало да проведе ангажујући се у активностима којима наставници директно руководе, у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, припремама за проверу знања и на самој провери знања, као и другим активностима. Уколико се предмет реализује са недељним фондом часова 2+2 (2 часа предавања и 2 часа вежби) то значи да ће студент провести 60 сати на настави (4 часа недељно \times 15 недеља у семестру), док ће преосталих 48 сати провести у осталим активностима (читању литературе, изради самосталних пројеката и презентација, изради домаћих задатака...). Говорећи о обиму литературе, у наведеном случају оптерећење студента за 48 сати учења ван наставе не би смело да пређе литературу обима већег од 288 страница с обзиром на усклађеност са европским стандардом према коме један сат рада не сме прећи више од 6 страница литературе ($48 \times 6 = 288$).

Пример: предмет *Образовање и социјална селекција* (30 сати x 5 ЕСПБ = 150 сати).

Табела 5. 2. Спецификација предмета
Студијски програм: Социјална политика и социјални рад
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: ОБРАЗОВАЊЕ И СОЦИЈАЛНА СЕЛЕКЦИЈА
Наставник: Наталија В. Јовановић
Сарадник: Бојана М. Пуцаревић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: /
Циљ предмета Упознавање студената са основним појмовима и процесима: образовање, друштвене неједнакости, социјална селекција; упознавање студената са најзначајнијим теоријама о друштвеним неједнакостима у образовању; упознавање са социјалним контекстом развоја образовања у Србији и променама у структури становништва према школској спреми. Упознавање са социјалним чиниоцима малолетничке делинквенције, школским насиљем и мерама школске превенције и специфичностима у раду са посебним категоријама ученика.
Исход предмета <i>По завршеном курсу студент ће бити у стању да:</i> 1. Наведе, објасни и упореди важне теорије о социјалним неједнакостима у образовању: радикална, теорија образовног капитала, функционалистичка, интеракционалистичка; 2. Опише утицај образовања на друштвену покретљивост и промену друштвеног статуса појединаца и професионалних друштвених група; 3. Објасни узроке и последице социјалних неједнакости у образовању и упореди различите механизме социјалне селекције у образовању; 4. Објасни узроке сиромаштва, нивое и дубину сиромаштва и социјалну искљученост и механизме социјалног укључивања; 5. Наведе облике школског насиља и школске мере за сузбијање насиља у школи, децу у ризику; 6. Да дизајнира лични досије ученика, демонстрира програм рада стручног сарадника у основној и средњој школи; 7. Објасни специфичности у раду са посебним категоријама ученика: даровити, ученици са сметњама у развоју, ученици у стању социјалне потребе, ученици са посебним потребама.

Садржај предмета

Теоријска настава: 1.Еволуција социјалног значаја образовања, промена улоге образовања; 2. Друштвене структуре и образовање; друштвена покретљивост и образовање; 3. Основне теорије о социјалним неједнакостима у образовању: радикална теорија, теорија образовног капитала, функционалистичка, интеракционистичка, Бернштајн – језички кодови, Бурдије – образовање и културна репродукција; 4. Механизми социјалне селекције у образовању; последице социјалних неједнакости у образовању; 5. Социјална искљученост и образовање; 6. Сиромаштво и образовање; 7. Индекс сиромаштва, оштрина и дубина сиромаштва и деца из сиромашних породица; 8. Образовно постигнуће: етничка припадност, класна припадност, род и образовно постигнуће; 9. Промене у структури становништва према школској спреми у Србији; 10. Социјални чиниоци малолетничке девијације; 11. Школско насиље, мобинг; 12. Мере против школског насиља, школски програми за сузбијање насиља, социјална и социо-превентивна улога школе, вођење личног досијеа уеника; 13. Деца са сметњама у развоју, деца жртве насиља; 14. Интеграција и инклузија; 15. Програм рада стручних сарадника у основној и средњој школи.

Практична настава. Вежбе. Самосталан рад студената: припремање дебата, семинарских радова, индивидуалних и групних презентација, библиографија, посета школи и упознавање са радом стручних сарадника: израдом личног досијеа ученика, школских планова и програма. Упознавање са радом служби за планирање образовања при локалној самоуправи, као и служби које се баве превенцијом и санацијом малолетничког преступништва. Студенти кроз дебате и семинаре уче да проблеме социјалне селекције у образовању посматрају у контексту друштвеног окружења, да детектују различите облике социјално-патолошког понашања у образовању, њихове узроке и начине превентивног деловања.

Литература: 1. Коковић, Драган (2009) *Друштво и образовни капитал*. Нови Сад: Mediterran, стр. 69-98; 2. Ентони, Гиденс (2007) *Социологија*. Загреб: Глобус, стр. 510-519; 3. Половина, Н. (2011) *Породица и школа као средине развоја и учења. У: Породица у системском окружењу*. Београд: Институт за педагошка истраживања, стр. 91-140; 4. Попадић, Драган (2009) *Насиље у школама*. Београд: Институт за психологију, стр. 11-42; 217-257; 5. (2010) *Праћење социјалне укључености у Србији – преглед и тренутно стање социјалне укључености у Србији на основу праћења европских и националних показатеља*. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Републички завод за статистику, Влада Републике Србије, Београд, стр. 6-13, 37-45; 5. Правилник о програму свих облика рада стручних

сарадника. www.mprn .				
Број часова активне наставе				Остали часови: /
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: /	Студијски истраживачки рад: /	
Методe извођења наставе: Предавања, Power Point презентације, дебате, семинари, израда библиографија, активно укључивање у рад стручних сарадника у основним и средњим школама, и рад стручних тимова који се баве образовањем, инклузивним образовањем, превенцијом малолетничког преступништва при локалним самоуправама, центру за социјални рад и полицијске управе.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
Активност у току предавања (учешће у дебатама, дискусијама, презентације, израда библиографија)	10	Усмени испит	40	
Колоквијум-и (тест знања)	30			
Семинар-и (до 20 страница текста, презентација и одбрана)	20			

Квантитативни индикатори квалитета студијских програма одређују се и на бази података из службене евиденције: подаци о укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године унутар акредитованог студијског програма, те просечно трајање студија у претходне три школске године ([Табела 4.1](#); [Табела 4.2](#); [Табела 4.2.а](#); [Табела 4.3](#); [Табела 4.3.а](#)) . О квалитету студијског програма говори и чињеница да се сваке године упише планирани број студената у прву годину студија.

Студијски програм социјалне политике и социјалног рада излази у сусрет потребама друштва и тржишта рада за свршеним студентима са професионалним и стручним компетенцијама у области социјалне заштите. У овом тренутку прве две генерације студената завршавају студије. Неки од њих су тренутно на мастер студијама, док неки обављају или завршавају приправнички стаж у установама социјалне и здравствене заштите. Још уве немамо опсежне податке о њиховом

запошљавању и томе колико су компетенције које су стекли адекватне потребама тржишта рада, али пре него што је програм акредитован, извршена је опсежна анализа потреба тржишта рада за професионалцима у области социјалне заштите. Истраживање је обављено у оквиру ТЕМПУС SHESPSS пројекта 2014. године и тада су актуелне потребе премашивале 500 социјалних радника у испитиваним институцијама у систему социјалне заштите. Подаци о томе могу се наћи на следећим линковима: <http://www.shespss.ni.ac.rs/sr/preuzimanje/category/17-tempus-shespss-conference-education-in-the-field-of-social-work-and-social-policy-for-21st-century> <http://www.shespss.ni.ac.rs/sr/preuzimanje/send/2-publications/172-obrazovanje-u-oblasti-socijalnog-rada-16-05-2015>.

Специфичност овог студијског програма, који је настао у оквиру међународног ТЕМПУС SHESPSS пројекта, јесте и пилотирање програма у првој години након уписа прве генерације студената. Резултати пилотирања програма могу се наћи на интернет адреси пројекта <http://www.shespss.ni.ac.rs/sr/>. Линкови за коначне форме евалуационог материјала су:

<http://www.shespss.ni.ac.rs/sr/preuzimanje/send/40-evaluation-of-pilot-programs-and-courses-at-uni/440-ba-studies-social-policy-and-social-work-uni-winter-semester-2016>; <http://www.shespss.ni.ac.rs/sr/preuzimanje/send/40-evaluation-of-pilot-programs-and-courses-at-uni/441-ba-studies-social-policy-and-social-work-the-report-summer-semester-2017>; <http://www.shespss.ni.ac.rs/sr/preuzimanje/send/40-evaluation-of-pilot-programs-and-courses-at-uni/442-ma-studies-social-work-evaluation-report-winter-semester-2016>; <http://www.shespss.ni.ac.rs/sr/preuzimanje/send/40-evaluation-of-pilot-programs-and-courses-at-uni/443-ma-studies-social-work-uni-summer-semester-2017>.

Захваљујући средствима пројекта, библиотека факултета је опремљена релевантном стручном литературом за потребе студијског програма, а многобројне стручне књиге су преведене са енглеског језика на српски. Наставници Филозофског факултета и других партнерских универзитета у Србији, који су били ангажовани на пројекту су и аутори пратеће литературе за наставне предмете на студијском програму. Синергија европских универзитета, српских водећих универзитета, струковних удружења и невладиних организација резултирала је акредитацијом нових студијских програма на нивоу основних и мастер студија који су од почетка креирани у складу са најбољим европским стандардима у прављењу курикулума.

Департман за социјалну политику и социјални рад наставио је да континуирано евалуира постојећи студијски програм. У складу с тим, 2018. године је покренут интерни пројекат *Јачање капацитета основних академских студија социјалне политике и социјалног рада*, са циљем да се повеже са факултетима у

земљи и окружењу на којима постоје студијски програми социјалне политике и социјалног рада и да се усклади са њима у погледу знања и компетенција професионалаца које школује. У вези са тим, 20. септембра 2019. године одржана је и прва научна конференција са међународним учешћем (<https://www.filfak.ni.ac.rs/vesti/item/1387-veliko-interesovanje-za-medunarodnu-konferenciju-jacanje-kapaciteta-osnovnih-akademskih-studija-socijalne-politike-i-socijalnog-rada>). На овај начин настојимо да размењујемо искуства и иновирамо сазнања и приступе теорији и пракси социјалног рада, са намером да поред унапређивања квалитета студијског програма, ускладимо и постављене циљеве и исходе са стандардима професије у земљи и региону. Радови који су излагани на конференцији су објављени у тематском зборнику радова *Теорија и пракса у образовању социјалних радника* са наведене конференције (<https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/zbornici/2020/teorija-i-praksa-u-obrazovanju-socijalnih-radnika>).

Предуслови за успешну реализацију студијског програма, остваривање квалитета студија и унапређивање студијског програма остварају се применом препорука екстерних експерата, као и Комисије за унапређење квалитета Филозофског факултета, која делује унутар истоименог Центра. Комисија за унапређење квалитета наставе у оквиру својих редовних активности спроводи евалуацију наставе два пута у току школске године, док на три године спроводи самоевалуацију установе и свих студијских програма ([Извештај о резултатима самовредновања](#); [План самовредновања](#); [Извештај о самовредновању установе](#)).

О овоме сведочи и евалуација од стране студената, као и други документи о евалуацији који се тичу установе и департмана (а доступни су на веб адреси Центра за унапређење квалитета: <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-unapredjenje-kvaliteta>).

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа студија такође су дефинисани и доступни јавности у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма. Студијски програм социјалне политике и социјалног рада има јасно дефинисане услове и поступке за упис и завршавање студија, као и стицање дипломе одређеног нивоа студија ([Правилник о основним студијама](#) и [Правилник о полагању пријемног испита и упису кандидата](#) бр. 286/1-6-01 од 3.10.2018.

Од оснивања Департман за социјалну политику и социјални рад интензивно ради на организовању и спровођењу промотивних активности и представљању

студијских програма не само будућим студентима, него и широј јавности (посета средњим школама, „Дан отворених врата“, „Недеља Департмана“, отварање страница Департмана на друштвеним мрежама, осмишљавање и снимање видео клипова јавно доступних на различитим платформама и слично (<https://www.filfak.ni.ac.rs/vesti/item/1091-uspesno-zavrsena-nedelja-departmana-za-socijalnu-politiku-i-socijalni-rad>; <https://www.filfak.ni.ac.rs/vesti/item/1233-uspesno-odrzana-tribina-znacaj-meduljudskih-odnosa-u-socijalnom-radu>; <https://www.filfak.ni.ac.rs/vesti/item/1225-konkurs-za-srednjoskolce-gestovi-humanosti>; <https://www.filfak.ni.ac.rs/vesti/item/1259-studenti-i-srednjoskolci-posetili-sos-decije-selo-u-kraljevu>; <https://blog.filfak.ni.ac.rs/> <https://www.filfak.ni.ac.rs/vesti/item/2020-proglasenje-pobednika-konkursa-departmana-za-socijalnu-politiku-i-socijalni-rad>). Циљ ових активности је стварање потпуније слике о овом студијском програму, компетенцијама које нуди и перспективама запошљавања.

б) SWOT анализа

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Усаглашеност циљева и садржаја студијског програма и исхода учења +++ * Усаглашеност исхода учења са националним стандардима за образовање социјалних радника +++ * Циљеви студијског програма усклађени су са циљевима учења +++ * Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења нужним за достизање жељених исхода +++ * Радно оптерећење студената не прелази максимални оквир; уравнотежена је расподела обавезних и изборних предмета и између 	<ul style="list-style-type: none"> * Мали број студената у програмима мобилности +++ * За сада недовољно развијен систем добављања информација од послодаваца о компетенцијама свршених студената, јер још увек немамо дипломиране социјалне раднике ++ * Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада ретко уписују кандидати из централних делова Србије + * Нема страних студената на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада +

<p>кључних предмета на студијским програмима +++</p> <p>* Континуирано вредновање предиспитних обавеза пружа наставнику објективнију слику о усвајању исхода учења +++</p> <p>* Међусобна усаглашеност исхода учења и компетенција свршених студената на бази дескриптора квалификација +++</p> <p>* Значајна заступљеност праксе у студијском програму +++</p> <p>* Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода +++</p> <p>* Континуирано осавремењивање студијских програма +++</p> <p>* Висока заинтересованост кандидата за студијски програм +++</p> <p>* Развијени су поступци за праћење квалитета студијског програма +++</p> <p>* Квалитетно осмишљен студијски програм доприноси пријави већег броја кандидата за упис, што пружа могућност селекције кандидата +++</p> <p>* Потпуна доступност информација о стручној пракси на сајту Факултета +++</p> <p>* Доступност свих званичних докумената о студијском програму на сајту Факултета +++</p>	<p>* Недовољна мотивисаност студената да конкуришу за програме размене студената услед недостатка финансијских средстава или језичких баријера +++</p>
---	--

<p>* Квалитет студената чини их конкурентним на програмима стипендирања у иностранству +++</p>	
Могућности	Опасности
<p>* Умрежавање са професионалним/ стручним удружењима +++</p> <p>* Праћење професионалног развоја свршених студената ++</p> <p>* Јачање континуиране сарадње са свршеним студентима ++</p> <p>* У наредном трогодишњем периоду докторирање младих сарадника што ће кадровски ојачати Департман +++</p> <p>* Прикупљање података о индивидуалним активностима наставника и сарадника на пољу унапређивања квалитета наставе ++</p> <p>* Узимање у обзир предлога свршених студената и послодаваца, као и промена на тржишту рада приликом измена и допуна студијског програма ++</p> <p>* Усклађивање стручне праксе са потребама струке +++</p> <p>* Подстицање студената за учешће у програмима мобилности +++</p>	<p>* Додатно оптерећење наставног особља административним пословима ++</p> <p>* Пратећи логистички и институционални проблеми који потичу са Универзитета као носиоца међународне сарадње и мобилности студената ++</p> <p>* Изостајање адекватне финансијске подршке од стране државе за одређене активности које иду уз мобилност студената ++</p> <p>* Недовољна мотивисаност послодаваца да искажу своје мишљење о компетенцијама свршених студената ++</p>

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 4:

На темељу анализе програма Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада, урађене према [Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма](#) може се констатовати да овај програм испуњава Стандард 4.

Овако конципиран студијски програм основних студија настао је као резултат заједничких напора Филозофског факултета Универзитета у Нишу као лидера, партнерских факултета универзитета из земље и иностранства, као и стручних удружења социјалних радника и невладиних организација. Партнерство на пројекту требало је да повеже потребе тржишта рада за професионалцима у области социјалне заштите, синхронизује њихове компетенције кроз усклађене образовне исходе и студијске програме и омогући мобилност, не само на истим нивоима студија, већ и међу сродним студијским програмима и са једног на други ниво студија. Очигледно је да све могућности које даје овако конципиран програм још увек нису у довољној мери искоришћене. Тек сада када стасавају први дипломирани социјални радници и када почне њихово запошљавање ствара се могућности да се евалуирају исходи студијског програма социјалне политике и социјалног рада. То ће дати и могућност да се програм даље усавршава, пре свега пратећи потребе послодаваца и корисника у систему социјалне заштите.

Веома је важно кадровски ојачати Департман за социјалну политику и социјални рад стално запосленим наставницима из области социјалне политике и социјалног рада. Две асистенткиње на програму (од укупно троје) су окончале своје докторске студије. Њиховим напредовањем у наставничка звања отвориће се могућности за запошљавање нових сарадника. Осим тога, биће потребно акредитовати и трећи ниво студија (докторске студије).

У перспективи активности ће бити усмерене на: (1) проширивање инфраструктуре за прикупљање повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих стручних организација и удружења о компетентности дипломираних студената, (2) континуирани рад на усавршавању квалитета наставе уважавањем мишљења послодаваца, студената и свршених студената, (3) унапређивање мобилности студената јачањем постојеће сарадње и уговарањем нових партнерских односа, (4) интензивирање бодовања ваннаставних активности студената са циљем мотивисања студената за рад у области контроле квалитета, (5) иницирање креирања програма који би били атрактивни студентима из региона и страних високошколских установа, билингвалних студијских програма, или

специјализованих програма на неком од светских језика који би привукли студенте из иностранства.

Показатељи и прилози за стандард 4

[Табела 4.1. Листа акредитованих студијских програма са бројем студента](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената](#)

[Табела 4.2.а Број и проценат дипломираних у односу на број уписаних на ОАС социјалне политике и социјалног рада](#)

[Табела 4.3. Просечно трајање студија на нивоу установе](#)

[Табела 4.3.а Просечно трајање студија на нивоу ОАС социјалне политике и социјалног рада](#)

[Табела 4.4. Стопа успешности студената](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис

Квалитет наставног процеса на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада обезбеђује се у складу са циљевима [Стратегије обезбеђења квалитета](#) и према стандардима дефинисаним у [Правилнику о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#) Филозофског факултета у Нишу. У области наставног процеса као основни сегменти обезбеђивања и праћења квалитета одређују се: организација и реализација наставе, методе у настави, оцењивање студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту и професионалност и етичност у раду.

Настава на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада организована је у складу са планом и распоредом наставе (предавања, вежбе, недељне консултације наставника и сарадника, стручна пракса), који су усклађени са потребама и могућностима студената и објављени пре почетка одговарајућег семестра на сајту Факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/nastava/raspored-casova>) и на огласној табли за овај студијски програм ([Прилог 5.2 Прилог 5.2.а](#)). Информације о распореду и терминима одржавања консултација наставника и сарадника објављене су на вратима кабинета и на сајту Факултета (

[osoblje/socijalna-politika-i-socijalni-rad](https://www.filfak.ni.ac.rs/osoblje/socijalna-politika-i-socijalni-rad)). Годишњи распоред полагања испита се објављује на сајту Факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/ispiti/rasporedi>) и огласној табли, на почетку академске године. Евентуалне измене у распореду полагања испита врше се на основу одобрења продекана за наставу и уз поштовање принципа померања испита уназад (каснији термин) о чему се студенти благовремено обавештавају. Обавезе наставника и сарадника у наставном процесу дефинисане су *Правилником о основним академским студијама*. Наведени Правилник је доступан на сајту Факултета преко линка <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/81-pravilnik-oas>, а приложен је у оквиру Стандарда 4.

Пре почетка сваког семестра, на седницама Већа Департмана проверава се покривеност наставе компетентним академским кадром. Настава на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада је у највећој мери реализована кадровским капацитетима Филозофског факултета у Нишу – са Департмана за социологију, Департмана за психологију и Департмана за педагогију (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/osnovne/socijalna-politika-i-socijalni-rad>), а ангажовани су и наставници са Филозофског факултета у Скопљу (проф. др Сунчица Димитријоска, проф. др Светлана Трбојевик) и са Правног факултета у Нишу (проф. др Наташа Стојановић, проф. др Марина Димитријевић, проф. др Невена Петрушић). Реализација плана наставе се прати на седницама Већа Департмана и у референтном периоду нису уочена одступања од оригиналног плана рада и распореда часова (с изузетком периода ванредног стања услед пандемије COVID-19, када је наставни процес прилагођен захтевима новонастале ситуације).

Веће Департмана је одговорно за: организацију наставе у групама у складу са стандардима за акредитацију, адекватну кадровску покривеност наставе (у случајевима одобреног одсуства наставника и сарадника ради стручног усавршавања, боловања и слично), реализацију силабуса у складу с акредитованим документима и др.

Садржаји сваког наставног предмета на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада дефинисани су силабусима који садрже:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету;
- циљеве и исходе предмета;

- садржај и структуру предмета;
- начин организације наставе;
- основне наставне методе;
- начин оцењивања на предмету;
- обавезну и допунску литературу.

Силабуси свих наставних предмета доступни су на сајту Филозофског факултета (<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1AkPmC3uewUjTvEMcgcuIuvD-TE11f0c6>), а на почетку семестра сви предметни наставници су у обавези да студентима детаљније образложе начин рада на предмету. Доступност свих силабуса омогућава да колеге на Департману међусобно евалуирају начин реализације наставе и тако систематски унапређују квалитет наставног процеса.

Начин рада на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада је прилагођен типу и исходима предмета (класична предавања, дискусија на основу прочитане литературе, индивидуалне и групне презентације, дебате, коментарисање видео материјала и прилога у медијима, интерпретација графичких приказа, квантитативна и квалитативна анализу података, анализа јавних политика и релевантних закона).

У краткој форми силабуса недовољно су експлицитно повезане методе оцењивања са појединим исходима учења, али се од наставника очекује да на почетку наставе детаљно информишу студенте о томе, као и о јасним и експлицитним критеријумима оцењивања. Оцењивање је формативно и сумативно, писано (сажеци прочитаних текстова, тестови знања и разумевања, презентације и есеји) и усмено, и организовано је кроз предиспитне обавезе и завршни испит.

Садржаји курикулума наставних предмета Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада усклађени су са дефинисаним циљевима и исходима студијског програма, а наставне методе које се примењују у складу су са специфичностима предмета и дефинисаним циљевима и исходима. Као пример усаглашености садржаја наставних предмета са дефинисаним циљевима и исходима студијског програма може послужити курикулум за предмет *Породица и породични односи*.

Табела 5. 2. Спецификација предмета

Студијски програм: Социјална политика и социјални рад
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: ПОРОДИЦА И ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ
Наставник: Тодоровић А. Јелисавета
Сарадник: Ивана Б. Јанковић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Упознавање студената са појмом и функцијама породице, типовима породице, релевантним теоријама које разматрају формирање и функционисање породице, различитим васпитним стиловима, са последицама насиља и занемаривања у породици.
Исход предмета Студенти треба да умеју да: 1) дефинишу породицу и одреде њене функције, типове и структуру, да познају карактеристике различитих родитељских стилова и последице на понашање деце, да знају одлике функционалне и дисфункционалне породице; 2) разумеју и образложе повезаност породичних односа и родитељских стилова и механизме настанка дисфункционалности у породичним односима; да повежу одлике емоционалног и социјалног развоја деце са родитељским стилем и породичним односима у целини; да разумеју и образложе механизме суочавања са стресом на нивоу породичног система; 3) примене знања у процени функционалности породичних односа и да примене знања у изради предлога мера за побољшање баланса и функционалности породичних односа, као и да осмисле могуће интервенције у циљу побољшања породичног функционисања; 4) процене доприносе унутар породичних и друштвених чинилаца развоју породичних односа и постизању васпитних циљева, да повежу различите констелације породица са могућим психичким сметњама у развоју деце, да организују податке из генограма, упитника породичних односа и процене квалитет интеракција у породици; 5) повежу различита тумачења о развоју породице и односа у њој; 6) покушају да процене и рангирају значај различитих аспеката породичног живота на психо социјални развој деце и партнерске односе.

Садржај предмета

Теоријска настава: 1. Уводни час: представљање програма; 2. Брак и породица уточиште развоја деце; 2 и 3. Савремена породица и различите породичне констелације, непотпуна породица, вишегенерацијска породица, породица са усвојеним дететом, хранитељство; 4. Породица као систем; 5. Функционалност и дисфункционалност породице; 6. Васпитање и васпитни стилови, међукултурна поређења, утицај породице на развој деце; 7. Инструменти за мерење породичних односа, евалуација и критички осврт; 8. Традиционални и савремени приступи у анализи породице као система; 9. Брачна нестабилост и развод; утицај развода брака родитеља на децу; 10. Насиље у породици, насиље у браку; 11. Родитељство у средњем добу, јаз међу генерацијама, одлике старости и проблем породичне неге; 12. Институционални приступи и законска регулатива која се тиче породице и друштвене заштите породице; 13. Презентација испитиване породице и евалуација 14. Презентација испитиване породице и евалуација 2; 15. Евалуација програма курса.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Практичан део се односи на проналажење породице, остваривање иницијалног контакта са њом, интервјуисање и писање извештаја са генограмом и анализом ризика за породично функционисање.

Литература

1. Нила Капор-Стануловић (1985): *Психологија родитељства*, Београд, Нолит (стр. 16-103)
1. Мира Чудина Обрадовић и Јосип Обрадовић (2006): *Психологија брака и обитељи*, Загреб, Голден маркетинг-Техничка књига (стр. 37-146; 199-323; 467-503; 533-591)
2. Марклена Милојковић, Јелена Срна, Радмила Мићовић (1997): *Породична терапија*, Београд, Центар за брак и породицу, (стр. 41-95)
3. Јелисавета Тодоровић (2005): *Васпитни стилови родитеља и самопоштовање адолесцената*, Ниш, Просвета
4. Ronald P.Rohner (2004): The Parental Acceptance-Rejection Syndrom, Universal Correlates of Perceived Rejection, American Psychologist, November 2004 Vol. 59, No. 8, 830-840.

Број часова активне наставе			Остали часови: /
Предавања: 2	Вежбе: 3	Други облици наставе: /	
Студијски истраживачки рад: /			
Методе извођења наставе: Предавања, дискусије, интерактивна настава, индивидуални и групни рад студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	40
Колоквијум-и	20	Усмени испит	20
Семинар-и	10		

Из презентоване књиге предмета може се видети усаглашеност садржаја наставног предмета са дефинисаним циљевима и исходима учења Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/osnovne/socijalna-politika-i-socijalni-rad>). Циљ и исходи програма усмерени су на оспособљавање студената за компетентно обављање посла социјалног радника кроз стицање базичног образовања из социјалне политике и социјалног рада, психологије, социологије, педагогије и права. Уз остале обавезне предмете овај предмет доприноси стицању темељних знања која треба да има социјални радник. Приложени силабус указује на то да су садржаји предмета усмерени на стицање знања и практичних вештина потребних за процену и интервенције на микро, мезо и макро нивоу, са циљем превентивних, заштитних и/или терапеутских интервенција; стицање знања о људском понашању и социјалном окружењу (интеракција појединац-окружење, психосоцијални развој и сазревање, интеракција психолошких, социокултурних фактора који обликују људско понашање и развој); стицање знања и развијање способности и вештина за практично деловање, које укључује коришћење различитих приступа – рад са појединцем, породицом, групом, заједницом. Садржаји наведеног наставног предмета доприносе остваривању исхода студијског програма кроз усмереност на развијање општих (способност аналитичког и синтетичког начина мишљења и способност поређења, способност критичке процене аргумената и евиденције, способност за примену знања у пракси,

способност комуникације и тимског рада, развијена професионална етика) и предметно-специфичних компетенција студената (аналитичке компетенције, које укључују анализу друштвених феномена и коришћење резултата друштвених истраживања, и практичне компетенције, које се огледају у оспособљености за социјални рад са појединцима и друштвеним групама). У складу са специфичностима садржаја наставног предмета методички оквир извођења наставе се заснива на интерактивном приступу и остварује се кроз различите форме. Савременост и усклађеност са начелима Болоњског процеса потврђује и податак да студенти део садржаја могу полагати парцијално кроз предвиђен колоквијум чија је бодовна вредност 20 поена, а да је укупан број поена за предиспитне активности студената 40 поена.

Настава је углавном интерактивна и подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Већина наставника је истраживачки оријентисана, тако да настава осим теоријских основа обухвата и резултате емпиријских истраживања и примере из праксе. Један део наставе се реализује кроз стручну праксу (Пракса 1, Пракса 2, Пракса 3, Пракса 4, Пракса 5). Компетенције наставника на студијском програму су на веома високом нивоу и њихов развој се систематски подстиче ([Прилог 5.3](#)).

Праћење и обезбеђивање квалитета наставног процеса на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада обавља на редовним седницама Већа Департмана за социјалну политику и социјални рад, одговорима на захтеве Комисије за обезбеђење квалитета на нивоу Факултета и периодичним Извештајима о раду који се упућују управи Факултета. Једна од форми евалуације која се систематски спроводи је студентска евалуација наставних планова и програма и њихове реализације. Према Извештају о резултатима студентске евалуације за школску 2020/2021. студенти су оценили квалитет наставе на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада оценом 4,67, квалитет наставног материјала оценом 4,78, објективност оцењивања оценом 4,69, квалитет наставног особља – наставнике оценом 4,75, а сараднике оценом 4,76 (на скали од 1 до 5, [Прилог 5.1.a](#)). Анкетирање се врши два пута годишње, односно након сваког одслушаног семестра. Извештаје о резултатима анкетирања *Комисија за унапређење квалитета* доставља на разматрање декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачно и Већу Департмана. У случају лоших оцена или неповољних коментара или жалби студената, управа Факултета позива одговарајуће наставнике на разговор ради уклањања пропуста или недостатака у настави. Комисија за унапређење квалитета може креирати и друге корективне мере које би могле дати позитиван ефекат у областима у којој су утврђене мањкавости (упућивање на потребно усавршавање и слично).

Филозофски факултет кроз низ активности предвиђеним планом рада Центра за унапређење квалитета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-unapredjenje-kvaliteta>), Центра за образовање наставника (<https://con.filfak.ni.ac.rs>) и Центра за професионално усавршавање наставника (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-profesionalno-usavrsavanje>), програмима Мобилности наставника (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-medjunarodnu-i-medjuinstitucionalnu-saradnju>), Националних и Међународних пројеката, перманентно подстиче стицање активних стручних компетенција наставника. Као форме ових активности заступљени су стручни семинари, научни скупови и округли столови, промоције књига, гостовања еминентних професора, предавања по позиву, студијски боравци и др.

б) SWOT анализа

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> Висок степен научно-стручне и методичке компетентности наставника и сарадника за професионално обављање посла +++ Покривеност наставе углавном сопственим кадровским капацитетима +++ Доступне и редовно ажуриране информације о студијском програму, као и о терминима и плановима реализације наставе (укључујући распоред часова, распоред полагања испита и термине консултација наставника и сарадника) +++ Јасно дефинисани исходи учења +++ Разноврсне наставне методе усаглашене с исходима учења 	<ul style="list-style-type: none"> Недовољно издиференциране методе оцењивања за поједине исходе учења и недовољно јасно експлицирани критеријуми оцењивања за различите методе оцењивања у краткој форми силабуса ++ Недовољно развијени механизми контроле квалитета оцењивања ++ Неуједначени захтеви на појединим предметима (посебно изборним предметима) с истим ЕСПБ ++ Недостатак формалне организације методичке обуке наставног подмлатка ++

<p>+++</p> <ul style="list-style-type: none"> Систематско праћење реализације наставног процеса и мере за његово унапређивање <p>+++</p> <ul style="list-style-type: none"> Редовна студентска евалуација релевантних аспеката наставног процеса <p>+++</p> <ul style="list-style-type: none"> Интерактивно учешће студената у наставном процесу (++) 	
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> Значајни кадровски и организациони капацитети на Филозофском факултету у Нишу за континуирано и систематско методичко усавршавање наставника и сарадника <p>+++</p> <ul style="list-style-type: none"> Добра опремљеност учионица савременим средствима за рад и за иновирање наставних метода <p>+++</p> <ul style="list-style-type: none"> Ефикасна прилагођеност наставног процеса техникама учења и оцењивања на даљину (у току ванредног стања услед епидемије ковида 19) <p>++</p> <ul style="list-style-type: none"> Умреженост Филозофског факултета са сродним институцијама у земљи и региону <p>++</p> <ul style="list-style-type: none"> Богат библиотечки фонд и приступ електронским ресурсима <p>+++</p> <ul style="list-style-type: none"> Велики број уговора о сарадњи Филозофског факултета и институција у Нишу и региону 	<ul style="list-style-type: none"> Обарање критеријума квалитета наставе и оцењивања у актуелном контексту финансирања који награђује проходност <p>++</p> <ul style="list-style-type: none"> Слабљење аналитичких компетенција у корист стицања практичних вештина <p>++</p> <ul style="list-style-type: none"> Ниска мотивисаност појединих наставника за увођење нових метода у наставу и организовање различитих врста активности за студенте, у оквиру курсева или ваннаставних активности <p>++</p> <ul style="list-style-type: none"> Недостатак финансија за модернизацију наставног процеса и адекватну подршку процесу реформе <p>++</p>

++	
----	--

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 5

На основу SWOT анализе, квалитет наставног процеса на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада у наредном периоду може се унапредити у следећим областима:

1) Методички капацитети наставника и сарадника

Квалитет наставног процеса се даље може унапредити организацијом систематске методичке обуке наставника и сарадника. Филозофски факултет има велике кадровске и организационе капацитете да ову обуку реализује сопственим снагама (види: [Центар за професионално усавршавање](#)). Потребно је још више мотивисати наставнике и сараднике да учествују у едукативним програмима и пројектима који би допринели развоју њихових стручних, психолошко-педагошких и дидактичко-методичких компетенција неопходних за рад у високошколској настави. Посебно треба успоставити основу за систематско праћење квалитета оцењивања. За то је неопходно да се у проширеним силабусима за поједине предмете јасно спецификују методе оцењивања за поједине исходе учења, као и да се експлицирају критеријуми оцењивања за различите методе оцењивања.

2) Структура програма

У структури програма би требало повећати удео изборних предмета у неким изборним блоковима, тако да студенти могу индивидуализовати своје студијске профиле и прилагодити их захтевима разноврсних радних места.

Показатељи и прилози за стандард 5

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада обезбеђује се континуираним планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника у области наставе и научноистраживачког рада, као и адекватном евалуацијом квалитета њиховог рада. За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама.

а) Опис

Квалитет наставника и сарадника је значајна компонента квалитета наставе и учења на Департману за социјалну политику и социјални рад. Активности Департмана за социјалну политику и социјални рад Филозофског факултета у Нишу усмерене су ка обезбеђивању квалификованог и компетентног наставног кадра за реализацију наставе.

Критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника на Департману за социјалну политику и социјални рад предвиђени су [Законом о високом образовању](#), [Препорукама Националног савета за високо образовање](#), [Статутом Универзитета](#), [Статутом Факултета](#), [Правилником о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу](#), [Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу](#), [Правилником о избору у звања наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилником о условима, начину и поступку стицања звања у заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилником о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу](#) и другим релевантним актима. Ови критеријуми предмет су константног преиспитивања и модификовања, као и основни документи којима се критеријуми регулишу, спорадично усаглашавају са потребама, усвајањем и имплементацијом одговарајућих допуна, познатих као ближи критеријуми. [Правилником о избору у звања наставника и сарадника](#) ближе је уређен поступак избора у звања наставника и сарадника, као и минимални услови које кандидати треба да испуне за избор у одређено звање, а [Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу](#) утврђени су ближи услови за избор у звања у пољу друштвено-хуманистичких наука. Квантификација резултата научног рада за друштвено-хуманистичке науке одређује се сходно одредбама у том тренутку актуелног [Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача](#). Наведени документи су

јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступци и услови за избор наставника и сарадника подложни су периодичној измени и усклађивању.

[Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета](#) дефинисани су поступци обезбеђења квалитета у погледу научних и стручних, педагошких и личних компетенција наставника и сарадника, а који обухватају: вођење адекватне кадровске политике, прецизно дефинисање и поштовање критеријума за избор наставника и сарадника ([Правилник о избору наставника и сарадника](#)), систематско праћење и подстицање научноистраживачког и стручног рада и развијање и усавршавање педагошких и методичких компетенција наставника и сарадника.

Квалитет наставника и сарадника на Департману за социјалну политику и социјални рад обезбеђује се пажљивим планирањем и јавним поступком избора наставника и сарадника у циљу провере њиховог квалитета. Фазе и поступци кроз које пролазе кандидати приликом избора у звање и заснивање радног односа наставника или сарадника јавне су и отворене, доступне и подложне испитивању, праћењу и провери како стручне, тако и шире јавности. Током процедуре избора поштују се прописани услови и поступци оцењивања научноистраживачке и педагошке активности и компетентности наставника и сарадника. У складу са Законом вреднују се сва четири аспекта рада наставника – резултати научноистраживачког рада (сходно звању), ангажовање у развоју наставе и делатности Факултета, резултати педагошког рада наставника или сарадника, и за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка на Факултету. Индикатори квалитета сваког од ових аспеката јасно су спецификовани [Правилником о избору наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу](#). О испуњености услова за избор академска и шира јавност може се информисати увидом у *Извештаје* којим се наставници и сарадници предлажу за избор у звања, а који су доступни на Интернет страници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja?start=0>). Поред ове врсте увида, јавност се може упознати преко странице Факултета и о другим активностима везаним за изборну процедуру наставника, као што су подаци о приступним предавањима (уведеним од 2018. године, <https://www.filfak.ni.ac.rs/pristupna-predavanja>) за кандидате који се по први пут бирају у наставничка звања, којим се посебно вреднују педагошке способности и смисао за наставни рад кандидата за избор у наставничко звање.

Студијски програм Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада реализују наставници Филозофског факултета са Департмана за социологију, Департмана за психологију и Департмана за педагогију (укупно 22 наставника) и наставници страних језика (4 наставника), а ангажовани су и наставници са других високошколских установа – са Правног факултета

Универзитета у Нишу (5 наставника), Филозофског факултета Универзитета у Скопљу (2 наставника) и Факултета политичких наука Универзитета у Београду (1 наставник). Вежбе изводе сарадници са Департмана за социјалну политику и социјални рад (3 асистента), али и са других департмана Филозофског факултета у Нишу ([Табела 7.1 Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи](#) и [Табела 7.2 Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи](#)).

Број наставника одговара потребама студијског програма и усклађен је са бројем предмета и бројем часова на тим предметима. Укупан број наставника довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да наставници просечно остварују максимално до 180 часова активне наставе годишње (предавања, консултације, вежбе, практичан рад), односно до 6 часова недељно са толеранцијом од 20%. Наставник који је ангажован на више високошколских установа остварује активну наставу у свакој установи сразмерно проценту ангажовања од прописаног максимума од 12 часова, с тим да његово укупно ангажовање не може бити веће од 12 часова активне наставе недељно на свим високошколским установама у Републици Србији. Број сарадника одговара потребама студијског програма и довољан је да покрије укупан број часова наставе, тако да сарадници остварују просечно максимално до 300 часова активне наставе годишње, односно до 10 часова недељно уз 20% толеранције. Структура наставног особља према звањима на департманима доступна је на адреси: <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>.

Научне и стручне квалификације наставног особља на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада одговарају образовно-научној области и нивоу њихових задужења. Сваки наставник има најмање пет референци из уже научне области из које изводи наставу на студијском програму. Подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, референце) доступни су јавности на Интернет страници факултета, а саставни део ових података чини и *Књига наставника*, односно научне и стручне квалификације наставника. Профилом сваког наставника на страници факултета обухваћен је и комплетан списак публикованих референци наставника до кога се долази линком који води ка апликацији НПАО – Научне публикација и уметничке референце академског особља Универзитета у Нишу (на пример, <https://npao.ni.ac.rs/filozofski-fakultet/149-jelisaveta-todorovic/149-jelisaveta-todorovic>).

Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника Департмана за социјалну политику и социјални рад врши се редовно у поступцима њиховог избора и именовања, где се посебно вреднују

результати научног и истраживачког рада наставника, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета. Праћење квалитета остварује се и преко обавезе наставника да крајем године подносе извештаје о научном и стручном усавршавању који се разматрају и усвајају на седници Департмана за социјалну политику и социјални рад и седници Наставно-научног већа. Наставници и сарадници дају свој допринос и у погледу стручног усавршавања. Током претходних година наставници и сарадници били су иницијатори, учесници или реализатори различитих програма усавршавања наставника, а ради развијања сопствене педагошке и дидактичко-методичке компетентности похађали су курсеве, радионице, округле столове, трибине, предавања и друге видове обука организованих унутар Факултета, Универзитета или других научних и стручних база са којима Факултет и његови запослени сарађују.

Усавршавање наставника и сарадника:

др Гордана Ђигић: *Инцијално образовање наставника – Министарство просвете, науке и технолошког развоја (Универзитет у Нишу, 22.03.2019); Имплементација државне матуре – Министарство просвете, науке и технолошког развоја (Београд, 29.03.2019).*

Иван Анђелковић: Напредни курс Трансакционе анализе (Београд; у току читаве године, 2019). ICTA – Internacionalni centar za transakcionu analizu.

Научноистраживачки пројекти Министарства:

Учешће на пројекту *Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција* (179074), који је реализован на Филозофском факултету у Нишу, под руководством проф. др Љубише Митровића: проф. др Наталија Јовановић, проф. др Сузана Марковић Крстић, проф. др Данијела Гавриловић, проф. др Горана Ђорић, проф. др Бисера Јевтић, проф. др Марина Матејевић, проф. др Лела Милошевић Радуловић, асист. Александра Николајевић, асист. Нина Павловић.

Учешће на пројекту *Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије* (179013), који је реализован на Катедри за друштвене науке на Машинском факултету под руководством проф. др Драгољуба Ђорђевића: проф. др Драган Тодоровић, проф. др Јасмина Петровић, проф. др Сузана Марковић Крстић, проф. др Данијела Гавриловић, проф. др Лела Милошевић Радуловић.

Остали научноистраживачки и стручни пројекти у којима учествују наставници и сарадници Факултета:

Социо-културни аспекти демографске реродукције у југоисточној Србији и могућности изградње пронаталитетске националне стратегије, Огранак САНУ у Нишу, 0-19-17, руководилац пројекта проф. емеритус Љубиша Митровић: проф. др Наталија Јовановић, проф. др Данијела Гавриловић, проф. др Јелисавета Тодоровић, проф. др Сузана Марковић Крстић, проф. др Лела Милошевић Радуловић.

Проф. др Гордана Ђигић: Члан Радне групе Министарства просвете, науке и технолошког развоја за иницијално образовање наставника; Државна матура: члан фокус групе Универзитета у Нишу за имплементацију државне матуре – одлука ректора Универзитета у Нишу број 6/00-61-016/19-001 од 21.10.2019; Наставници и студенти волонтери за боља образовна постигнућа ромске деце, Група за децу и младе Индиго, Ниш.

Проф. др Тања Стефановић Станојевић: Учешће у својству едукатора на пројекту ране стимулације развојних капацитета дјеце узраста од 0 до 8 година у Дому за дјецу и омладину без родитељског старања „Рада Врањешевевић“, чији је координатор др Славица Тутњевић; “The war child – addressing secondary trauma“. Пројекат BHRI у БиХ. Учешће на пројекту у својству члана експертске групе за израду методологије рада са траумом.

Проф. др Данијела Гавриловић: Развијање вишедимензионалног модела истраживања друштвених неједнакости (Пројекат билатералне сарадње са Хрватском 2019-2020).

Асист. Љиљана Скробић и Бојана Пуцаревић: “Хранитељство и добробит адолесцената; истраживање за унапређење политика и пракси”. Одељење за социјални рад и социјалну политику и Центар за истраживања у социјалној политици и социјалном раду Факултета политичких наука у Београду, Институт за психологију Универзитета у Београду и УНИЦЕФ.

Сви наставници и сарадници су учествовали и на интерним пројектима који су реализовани на свим департманима.

Учешће наставника и сарадника Филозофског факултета на научним конференцијама, научним и стручним скуповима:

Проф. Данијела Гавриловић - др Sociological Knowledges for Alternative Futures, European Sociological Association, 31.8 – 3.9.2021. Barcelona, Religiosity and Social

Solidarity: a Comparative Study of Five European Societies and 2nd Regional Religious Studies Network Meeting, Regional Religious Studies Network, Sarajevo, 22. – 24. 9. 2021, Religion and public school.

Проф. др Наталија Јовановић: Унапређење људских ресурса у систему социјалне и дечије заштите, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, 24-25. октобар 2019. године, Палата Србија, Београд.

International Psychological Applications Conference and Trends (InPACT) 2021, World Institute for Advanced Research and Science (WIARS), member of Scientific Committee: др Гордана Ђигић, др Јелисавета Тодоровић, др Кристина Ранђеловић.

Проф. др Јасмина Петровић: *Култура и идентитети*, Српско социолошко друштво, Социолошко друштво Републике Српске и Институт за политичке студије – Београд, 25-27. октобар, Међавник и Андрићград, „Неке одреднице социјалног и културног идентитета ромске заједнице у Србији.

Проф. др Сузана Марковић Крстић и проф. др Лела Милошевић Радуловић: *Традиција, модернизација, идентитети: Биланс транзиције у Србији и на Балкану*, научна конференција са међународним учешћем, Филозофски факултет Ниш, 24. мај 2019. године. „Социјалне импликације старења становништва у неким постсоцијалистичким земљама на Балкану“.

Проф. др Драган Тодоровић: Међународни научни скуп „Култура и идентитет“ Српског социолошког друштва, Социолошког друштва Републике Србије и Института за политичке студије из Београда, одржан на Међавнику и Андрић граду. Саопштен рад (у коауторству са проф. др Драгољубом Б. Ђорђевићем): Још једном о културном идентитету Рома.

Доц. др Немања Крстић: *Conflict. Stability. Democracy?*, Serbian Political Science Association and the Faculty of Political Science of the University of Belgrade, od 28-29. septembra 2019. u Beogradu, Captured States or Captured Societies?

(опширније: [Професионално и стручно усавршавање наставника – Извештај о раду Филозофског факултета за 2019, 2020 и 2021. годину](#)).

Наставници и сарадници константно развијају своје компетенције, инвестирају у виши ниво оспособљавања за планирање, организовање, вођење и контролу наставног процеса, овладавање интерактивним методама наставног рада, праћење и оцењивање рада и напредовања студената, као и за унапређивање примене најсавременијих информационо-комуникационих и дидактичких средстава у

наставном раду. Процена квалитета педагошких и дидактичко-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именовања у звања, где се посебно евалуирају: допринос кандидата развоју наставе и других делатности Факултета, резултати њиховог педагошког рада и резултати постигнути у обезбеђивању и развоју научно-наставног подмлатка. Студентски парламент даје своју оцену педагошког рада наставника и сарадника, која је неизоставни део изборне процедуре. Редовно праћење и процењивање педагошког рада наставника врши се и кроз редовне студентске евалуације крајем сваког семестра током академске године. Извештаји о квалитету педагошког рада наставника и сарадника који проистичу из ових евалуација показују да је овај сегмент међу студентима, на пример, током последње евалуације ([Прилог 10.2.с Извештај о вредновању педагошког рада наставника у јесењем семестру 2020/2021.](#)) добио високу оцену у односу на све испитиване индикаторе и за све наставнике и сараднике који реализују наставу на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада. Такав тренд био је присутан и у претходним Извештајима, који указује на висок ниво педагошке оспособљености, као и дидактичке и методичке компетентности наставног кадра на Департману за социјалну политику и социјални рад.

Поред оцене педагошког рада наставника и сарадника на Департману за социјалну политику и социјални рад на основу резултата студентских евалуација, оцењују се и други елементи педагошког рада дефинисани [Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#), као што је ангажман наставника у ваннаставним активностима, стручним пројектима, учешће у развијању и осавремењивању постојећих силабуса на студијским програмима, конципирање и креирање нових силабуса наставних предмета. Наставници на Департману за социјалну политику и социјални рад учествовали су у различитим активностима којима се унапређује њихов педагошки и научно-истраживачки рад: научна и стручна предавања, јавне трибине, округли столови, свечане академије, предавања по позиву, семинари, стручне конференције, истраживачки и развојни пројекти. Напредовању у овом погледу допринели су и различити споразуми и протоколи о сарадњи између Филозофског факултета и академског особља са различитим професионалним удружењима и организацијама којима је главни циљ покретање заједничких пројеката.

Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника Департмана за социјалну политику и социјални рад делом се финансира средствима Факултета, према утврђеном финансијском плану. Финансијским планом који се усваја на Наставно-научном већу обухваћен је тачан износ средстава који се наставницима и сарадницима одобрава за усавршавање и који им је у току једне календарске године

на располагању. Део свог професионалног усавршавања наставници и сарадници финансирају из сопствених прихода. По обављеном усавршавању не дужем од пет дана запослени има обавезу подношења писменог извештаја Финансијској служби Филозофског факултета, а у случају студијског боравка дужег од пет дана запослени подноси детаљан извештај на усвајање Наставно-научном већу. Финансијским извештајем за претходну годину документује се износ средстава утрошен на стручна усавршавања наставника и сарадника на Департману за социјалну политику и социјални рад. Обезбеђује се и део финансијских средстава за школарине студентима докторских студија запослених у звањима сарадника (који студирају изван Факултета) или ослобађање од школарине сарадника који студирају на Филозофском факултету. Финансијски извештаји указују на то да обим ових средстава није довољан и сразмеран потребама за усавршавање наставника и сарадника. Стога су ради постизања високог квалитета наставника и сарадника неопходна већа финансијска улагања.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> Услови избора наставника и сарадника прецизно су одређени (у складу са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање), а целокупан поступак избора доступан је јавности. +++ Наставни кадар, према броју и квалитету, усклађен је са потребама реализације наставних и научних активности на студијском програму Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада. +++ Наставу изводи квалитетан и компетентан, педагошки, дидактички и методички оспособљен наставни кадар с одговарајућим академским референцама. +++ Јасно дефинисана политика праћења 	<ul style="list-style-type: none"> Недовољна, често ограничена финансијска средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у иностранству која зависе од оснивача. +++ Критеријуми за избор у звања наставника и сарадника често се мењају. +++ Могућа необјективност студената у процени педагошког рада наставника и сарадника услед сумње у анонимност анкетирања. ++

квалитета наставника и сарадника, праћење и вредновање истраживачких и педагошких способности наставника и сарадника. +++

- Наставници и сарадници објављују радове у реномираним међународним часописима. +++

- Стална дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка +++

- Присутна је тежња наставника и сарадника ка сталном побољшању научне, стручне и методичке компетентности. +++

- Перманентна едукација и усавршавање наставника +++

- Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника. +++

- Учешће у домаћим и међународним пројектима и програмима мобилности наставника и сарадника. +++

- Резултати и активности наставника и сарадника у образовним и развојним пројектима међународног карактера. +++

- Повезаност наставног кадра са различитим професионалним удружењима на реализацији заједничких или сопствених пројеката (а на основу потписаних споразума или протокола о сарадњи између Факултета и професионалних удружења и

институција). ++	
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> • Наставници и сарадници Департмана за социјалну политику и социјални рад имају могућности за мобилност и студијска путовања у циљу стручног усавршавања и сарадње на пројектима са колегама са сродних студијских програма у земљи и иностранству. +++ • Интензивирање већ успостављене регионалне повезаности и сарадње Департмана за социјалну политику и социјални рад Филозофског факултета у Нишу са сродним студијским програмима у циљу побољшања квалитета наставе. +++ • Интензивније усавршавање наставника и сарад. у иностранству. +++ • Укључивање младих дипломираних социјалних радника, мастера и доктора наука из дијаспоре који раде у струци у програме сарадње и размене. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Преоптерећеност неких наставника и сарадника часовима и другим активностима онемогућава адекватно научно и стручно усавршавање. ++ • Незадовољавајућа економска ситуација и недовољан прилив средстава од оснивача која би се усмерила ка научном и стручном усавршавању кадрова. ++ • Недоступност фондова Европске Уније за усавршавања наставника и сарадника у дужем временском периоду (3 месеца, 6 месеци). ++ • Део наставника и сарадника, због специфичности научне области и малог броја референтних међународних часописа, објективно није у могућности да публикује радове, посебно у оним признатим на светским листама што их спречава да напредују у виша звања. ++ • Неиспуњавање критеријума за избор у звања наставника на студијском програму Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада може угрозити функционисање овог програма. ++

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 7:

1. Осмишљавање и спровођење активности у чијем би средишту били иновативни модели универзитетске наставе, који би омогућили веће учешће студената, односно виши ниво слободе за исказивање креативности и критичког мишљења.
2. Спровођење активности које би дале потпунији увид у педагошко и методичко деловање сваког наставника и сарадника (пored утврђених редовних анкетирања студената).
3. Самовредновање наставника, процена очекивања студената на почетку и на крају курса, вредновање од стране колега, анкетирање студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада, као и дипломираних социјалних радника.
4. Унапређивање квалитета наставника и сарадника путем интензивирања размене искустава наставника и сарадника из сличних институција у земљи и иностранству.
5. Планско, систематско и континуирано унапређивање квалитета научних радова наставника и сарадника.
6. С обзиром на објективне тешкоће у објављивању у међународним часописима (застој у реализацији теренских истраживања услед пандемије), потребно је модификовање критеријума за избор наставника и сарадника, којим би се дозволило испуњавање услова за напредовање у виша звања и без објављених радова у међународним часописима са прописаних листа.
7. Организовање семинара, по типу „едукација едукатора“, којима би се развијале компетенције наставника и сарадника за педагошки рад.
8. Подстицање наставника и сарадника Департмана за социјалну политику и социјални рад на конкурсима за пројекте Европске уније (ТЕМПУС, ЕРАСМУС) и друге међународне и националне пројекте.
9. Ангажовање на проналажењу додатних извора финансирања усавршавања и научноистраживачког рада наставника и сарадника Департмана за социјалну политику и социјални рад.

Показатељи и прилози за стандард 7

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)¹

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)²

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе³

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис

Једно од основних подручја стратешких настојања обезбеђивања квалитета Филозофског факултета у Нишу је и квалитет студената. Области у којима се прати, обезбеђује и унапређује квалитет студената на Филозофском факултету у Нишу обухватају: успешност и ефикасност студирања, квалитет нових студената, квалитет свршених студената, доживотно учење и студирање запослених лица, инклузивно образовање, доступност образовања свим друштвеним групама, једнакост могућности, мобилност студената. Најважнији показатељи квалитета су: (1) селекција приликом уписа, (2) однос броја уписаних, према броју дипломираних студената, (3) дужина трајања студија, односно ефикасност студирања, (4) успех студената (просек оцена), (5) број студената ангажованих у наставном процесу (демонстратори, сарадници у настави, асистенти), (6) број награђиваних студената, (7) број студената који учествују на научним конференцијама, (8) број студената који користе стипендије, (9) број студената који су уписали мастер и докторске студије. Систематским планирањем Факултет реализује низ активности којима се обезбеђује завидан ниво квалитета у дефинисаним подручјима. Дефинисањем стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета студената обезбеђују се оптимални услови студирања.

Департман за социјалну политику и социјални рад потенцијалним и уписаним студентима обезбеђује све релевантне информације о структури програма, циљевима и исходима студија, упису студената, процесу студирања и начину оцењивања, као и информације о акредитацији и дозволи за рад. Све информације су поуздане и благовремено се објављују на сајту Факултета (www.filfak.ni.ac.rs;

<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/osnovne/socijalna-politika-i-socijalni-rad>). Поред тога, Филозофски факултет штампа и Информатор о студијским програмима свих нивоа (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/osnovne-akademske-studije/informator>), а на Факултету се налазе и огласне табле.

Конкурс за упис студената објављују Универзитет у Нишу и Филозофски факултет у Нишу на својим сајтовима. Департман за социјалну политику и социјални рад организује полагање пријемног испита за упис студената у прву годину Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада као мерила квалитета будућих студената, а Комисију за спровођење полагања пријемног испита предлаже Веће Департмана за социјалну политику и социјални рад. Одлуку о Комисији за спровођење полагања пријемног испита доноси Наставно-научно Веће Филозофског факултета у Нишу.

Пре конкурса за пријем нових студената на интернет страници Филозофског факултета у Нишу (<https://upis.filfak.ni.ac.rs>) објављују се све информације о начину селекције нових студената и условима за упис Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада. Начин селекције и услови уписа прецизно су утврђени [Законом о високом образовању](#), [Статутом Универзитета у Нишу](#), [Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу](#), [Статутом Филозофског факултета у Нишу](#).

При селекцији кандидата за упис, Комисија за спровођење полагања пријемног испита на Департману за социјалну политику и социјални рад вреднује резултате постигнуте у претходном школовању (са максимално 40 поена) и резултате постигнуте на пријемном испиту (са максимално 60 поена) у складу са Законом. Наведене информације доступне су и дистрибуирају се путем Информатора за упис (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/osnovne-akademske-studije/informator>). Ступањем на снагу [Закона о високом образовању](#) којим је предвиђена државна матура (општа, стручна и уметничка), кандидати ће бити уписивани на основу ближих критеријума које прописује овај Закон, као и остали акти надлежних институција (Универзитета и Факултета).

Начин полагања пријемног испита и рангирања кандидата регулисан је [Правилником о пријемном испиту](#) чији је саставни део упутство које је дежурни на пријемном испиту дужан да прочита кандидатима, а које прецизно регулише начин попуњавања интегрисаног теста знања из социологије и психологије, обезбеђивање анонимности кандидата, обезбеђивање регуларности пријемног испита и слично.

Након пријемног испита, сачињава се ранг листа кандидата према укупном броју бодова (из претходног школовања и са пријемног испита) и доставља се Универзитету, где се сачињава јединствена ранг листа за упис кандидата. Право уписа у прву годину Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада стичу кандидати који су ранжирани у оквиру броја одобреног решењем о акредитацији студијског програма. Кандидати се могу уписати у статусу студента који се финансира из буџета Републике Србије (статус буџетског студента) или студента који сам финансира студије (статус самофинансирајућег студента) у зависности од укупног броја остварених бодова на ранг листи и квоте предвиђене за упис кандидата. Студенти могу да пређу са истоветних и сродних студијских програма ако остваре услове предвиђене Статутом Филозофског факултета у Нишу. Кандидат који је, као ученик III и IV разреда средње школе, освојио једно од прва три појединачна места на Републичком такмичењу, које организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, не полаже пријемни испит. Таквом кандидату вреднује се пријемни испит максималним бројем бодова (60).

При селекцији нових студената загарантована је једнакост и равноправност по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) и на тај начин се спречава сваки вид дискриминације. Заштита студената од дискриминације утврђена је и [*Статутом Филозофског факултета*](#). Одлуку о упису лица са потребом за додатном подршком у образовању и припадника мањинских група доноси Министарство просвете, науке и технолошког развоја на бази афирмативне акције, а Департман за социјалну политику и социјални рад Филозофског факултета у потпуности поштује те одлуке.

Упис лица с инвалидитетом применом афирмативне мере спроводи се у складу са *Програмом афирмативне мере уписа лица с инвалидитетом*, који је у саставу стручног Упутства Министарства просвете, науке и технолошког развоја за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама, чији је оснивач Република Србија. На Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада могу бити уписани кандидати: корисници колица или лица која се отежано крећу; са делимичним или потпуним оштећењем вида; са делимичним или потпуним оштећењем слуха; са потешкоћама у учењу и говору; са хроничним обољењима, психолошким или менталним тешкоћама. Упис припадника Ромске националне мањине такође се спроводи у складу са *Програмом афирмативне мере уписа припадника Ромске националне мањине*. У складу са законским оквиром дефинисани су и начин рангирања и услови уписа: држављана Републике Србије који су средњу школу

завршили у иностранству, припадника српске националне мањине из суседних земаља, лица која немају јавну исправу о стеченом средњем образовању, страних држављана, страних држављана у статусу миграната/тражилаца азила.

Департман за социјалну политику и социјални рад посебну пажњу посвећује потенцијалним студентима организовањем обилазака средњих школа у више градова и представљањем студијског програма и организовањем припремне наставе за полагање пријемног испита.

Квалитет студената на Департману за социјалну политику и социјални рад прати се током читавих студија. Студенти се редовно обавештавају о свим релевантним чињеницама везаним за њихово студирање путем огласних табли и сајта Факултета. На првим предавањима наставници упознају студенте са правилима студирања и обавештавају их да је присуство на предавањима и вежбама обавезно. Статутом Филозофског факултета у Нишу прописано је обавезно присуство и активно учешће студената у свим видовима наставе. Редовно присуство и активно учествовање у настави доноси студентима одређени број поена, који утиче на формирање коначне оцено, што је дефинисано [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#). У циљу обезбеђивања оптималних услова за рад студената, Филозофски факултет обезбеђује просторну, техничку и кадровску опремљеност.

Наставници Департмана за социјалну политику и социјални рад упознају студенте и са циљевима и исходима учења, методама реализовања наставе и критеријумима за оцењивање. Критеријуми и правила за оцењивање студената дефинисани су у [Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту](#), а Правилник је доступан на сајту Филозофског факултета у Нишу. У овом Правилнику дефинисани су: начин оцењивања на испиту, могући облици предиспитних обавеза и начин њиховог оцењивања, поступак у случају приговора студента на оцену или поништавање положеног испита и заштита права студената. Наставник се мора придржавати јасних и студентима унапред познатих критеријума за оцењивање, који су описани у силабусу за сваки наставни предмет. Испити и провера знања током наставе морају се реализовати у унапред одређеним терминима, о којима су студенти на време обавештени. Важан аспект јавности и објективности оцењивања јесте право студената на образложење бодовања и оцењивања, а код писаних радова (тестови, есеји и слично) и право на увид у радове и образложење бодовања и оцењивања одговора.

Информације о циљевима, исходу, садржају, методама рада и начину оцењивања предмета налазе се и у књигама предмета студијског програма за социјалну политику и социјални рад, које су доступне на сајту Факултета. У циљу

квалитетног усвајања знања наставници и сарадници Департмана за социјалну политику и социјални рад су доступни студентима на консултацијама у кабинету и *online*.

У циљу обезбеђивања квалитета Департман за социјалну политику и социјални рад гарантује коректно и професионално понашање наставника и сарадника током оцењивања студената (објективност, етичност, доследност, демократичност и академски коректан однос према студенту). Подаци о понашању наставника и сарадника током оцењивања добијају се и анализирају континуирано захваљујући анкетирању студената, које се спроводи на крају сваког семестра. Последњих година квалитет наставе, наставног особља, као и услови студирања оцењени су просечном оценом преко 4 ([Прилог 5.1.а](#), [Прилог 5.1.б](#)).

Начин оцењивања студената на Департману за социјалну политику и социјални рад усклађен је са циљевима, садржајима и обимом студијског програма. Оцењивање студената врши се континуираним праћењем рада студената и на основу поена стечених испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Напредовање студената кроз студијски програм остварује се прикупљањем ЕСПБ бодова. Успешно савладавање програма из наставних предмета носи одређени број ЕСПБ бодова који је еквивалентан просечном радном оптерећењу студената за тај предмет. Предмети на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада на Филозофском факултету у Нишу могу се савладати на основу радног оптерећења чији је еквивалент 5 и 6 ЕСПБ бодова, а стручна пракса (Пракса 1 – Пракса 5) на основу оптерећења чији је еквивалент 5 ЕСПБ бодова (укупно 25 ЕСПБ). Програм основних студија је савладан након што се прикупи 240 ЕСПБ бодова. Успешност студената у савладавању сваког појединог предмета изражава се поенима – од 51 (минималан број поена за прелазну оценоу) до 100 (максималан број поена). Студенти се оцењују оценама од 5 (еквивалент броју поена од 0 до 50) – није положила/положио, до 10 (еквивалент броју поена од 91 до 100) – изузетан/изузетна. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен (у силабусима који су доступни и на сајту Филозофског факултета) начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студенти стичу по основу сваке врсте активности током наставе, односно извршавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита. Студенти се оцењују континуирано у току наставе, кроз предиспитне обавезе и на завршном испиту (максимално 100 поена). Оцена изражава укупан успех студената у различитим формама провере знања, које у различитој сразмери учествују у укупној оцени. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максималан 70. Активност на часу просечно доноси студенту око 10 поена. Остале предиспитне обавезе, у зависности

од предмета, укључују тестове, колоквијуме, семинарске радове, домаће задатке, краће извештаје, презентације и сл. Минималан број поена које студент може да стекне полагањем завршног испита је 30, а максималан 70 поена. Према Статуту Филозофског факултета у Нишу студенти могу полагати завршни испит три пута у неком од пет понуђених испитних рокова у школској години у којој су предмете слушали. Завршни испит се полаже усмено и/или писмено.

Департман за социјалну политику и социјални рад прати пролазност студената по предметима и годинама студија ([Табела 8.1](#), [Табела 8.3](#).) и стопу успешности студената ([Табела 8.2](#)), а у случају одређених неправилности и ниске/превисоке пролазности, предузимају се одређене мере ([Правилник о полагању испита и оцењивању](#)). Подаци о оцењивању студената по предметима и пролазности студената по предметима и годинама студија добијају се из Службе за наставу и студентска питања и анализирају на седницама Радне групе за обезбеђење квалитета наставе у оквиру Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета, а затим на седницама Већа Департмана. У случају одступања од усвојених процедура оцењивања, које утврди Комисија за осигурање квалитета наставе, или на основу приговора студената, на предлог Центра за унапређење и контролу квалитета декан, продекан за наставу или управник Департмана, у складу са Статутом Филозофског факултета и Правилником о оцењивању, могу применити одговарајуће мере за побољшање квалитета оцењивања (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита или односа наставника према студенту). Дефинисани закључци и предлози мера за унапређивање утврђеног стања по потреби се усвајају на Наставно-научном већу Факултета.

У области обезбеђивања квалитета студената Департмана за социјалну политику и социјални рад значајну улогу имају и различити облици студентског организовања на Филозофском факултету – Студентски парламент и Савез студената. Студенти Департмана за социјалну политику и социјални рад могу активно да учествују у наведеним организацијама, затим у секцијама, хуманитарним акцијама и у телима факултетског организовања и одлучивања. На сајту Филозофског факултета у Нишу налази се портал о Студентском парламенту и Савезу студената, а информације о својим активностима ове организације углавном публикују преко друштвених мрежа.

Студенти Департман за социјалну политику и социјални рад могу да добију подршку и од стране Канцеларије за развој каријере и подршку студентима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-razvoj-karijere-i-podrsku-studentima>). Осим каријерног вођења делатност ове Канцеларије усмерена је и на

праћење потреба целокупне студентске популације и пружање подршке студентима који се суочавају са разноврсним тешкоћама током студирања.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> Процедура пријема студената на Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада је јасно дефинисана и поштује се без изузетка. +++ Обезбеђена је једнакост и равноправност студената у сваком погледу, укључујући и студенте са посебним потребама. +++ Канцеларија за развој каријере и подршку студентима током читаве године стоји на располагању студентима Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада у погледу каријерног вођења, али и решавања било каквих проблема везаних за студије. ++ Све информације о студијама социјалне политике и социјалног рада доступне су и редовно се ажурирају на сајту Филозофског факултета и огласној табли на Факултету. +++ Процедуре и критеријуми оцењивања студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада јавно су доступни у оквиру релевантих правилника и силабуса појединачних 	<ul style="list-style-type: none"> Пасивност извесног броја студената у наставном процесу на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада. ++ Недовољно прецизан систем награђивања студената који постигну изванредне резултате током студирања. ++

<p>предмета. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Центар за унапређење квалитета континуирано врши анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама које доставља Департману за социјалну политику и социјални рад и предлаже корективне мере за превазилажење недостатака. +++ • Радне групе Центра за унапређење квалитета прате и анализирају пролазност студената на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада по предметима и годинама студија, као и објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања. ++ • Постоји развијена мрежа студентског организовања на Факултету. ++ • Број студената на студијском програму Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада је у складу са кадровским, просторним и техничким могућностима Факултета. +++ 	
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> • Подстицање такмичарског духа студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада путем стипендирања, награђивања и слично. ++ • Обезбеђивање адекватних учила за студенте с инвалидитетом. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатак средстава за потпуно осавремењивање наставног процеса на Основним академским студијама социјалне политике и социјалног рада. ++ • Предлог измене Закона о високом образовању у погледу укидања пријемног испита за упис у прву

<ul style="list-style-type: none"> • Подизање степена мобилности студената на међународном нивоу. ++ • Унапређивање сарадње с институцијама ради запошљавања најуспешнијих дипломираних социјалних радника, чиме би се студенти мотивисали да постижу боље резултате. +++ • Унапређивање квалитета студената могуће је систематичним уређивањем политике вредновања ваннаставних активности студената. ++ • Интензивирање сарадње Тима за промоцију Факултета и Студентског парламента у промотивним активностима Факултета, како би се омогућило упознавање матураната са квалитетом Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада из перспективе студената. ++ • Интензивирање промоције Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада и приближавање предности овог студијског програма будућим студентима. ++ • Анализирање пролазности и оцењивања студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада, како би се критеријум оцењивања задржао на одговарајућем нивоу. ++ 	<p>годину основних академских студија може се негативно одразити на селекцију студената приликом уписа. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мотивација студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада за учешће у ваннаставним активностима директно је повезана са системом вредновања ваннаставних активности. +++ • Уколико би се смањио број буџетских места на нивоу Филозофског факултета, могло би се смањити интересовање за Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада. +++
--	---

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 8:

1. Систематско планирање поступака мотивисања студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада за учествовање у различитим наставним и ваннаставним активностима.
2. Обезбеђивање већег учешћа студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада у департманским активностима кроз непосредно учествовање у обликовању стандарда квалитета у важним областима, као што су дефинисање исхода учења, усаглашавање и прецизно дефинисање садржаја, стандарда оцењивања и начина вредновања предиспитних обавеза.
3. Укључивање студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада у научноистраживачке пројекте.
4. Обезбеђивање услова за повећање степена пролазности студената Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада на предметима код којих је утврђена мања пролазност организовањем допунских консултација и скраћених курсева.
5. Обезбеђивање вишег нивоа сарадње са Националном службом за запошљавање као важног субјекта чији импути треба да буду полазна основа за иновирање уписне политике Факултета.
6. Креирање концепта дуалног образовања којим би се значајно повећао квалитет студената у области професионалних и практичних компетенција.
7. Унапређивање рада и активност формираног Савета послодаваца и Мреже наставника и сарадника ради обезбеђивања квалитета студија и студената и непосредног повезивања образовања са светом рада.
8. Прецизније дефинисање поступка награђивања студената који су током студија постигли изузетне резултате.

Показатељи и прилози за стандард 8

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Табела 8.3.а Стопа успешности студената на нивоу студијског програма

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2.и 8.3. Правилник о оцењивању и процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

а) Опис

Филозофски факултет обезбеђује студентима Основних академских студија социјалне политике и социјалног рада уџбенике и другу литературу која је неопходна за континуирано и квалитетно савладавање садржаја студијског програма. Стандарди квалитета литературе, уџбеника, и библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета дефинисани су [Статутом Факултета](#) (посебно у Члановима: 47 и 177–182, као и Члановима: 9, 28, 73, 76, 85, 126 и 188) [Правилником о уџбеницима Филозофског факултета](#) (бр.470/1-4 од 19.12.2007, [Прилог 9.1](#)), [Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу](#) (бр. 8/16-01-004/08-006 од 20.05.2008), као и [Правилником о издавачкој делатности Универзитета у Нишу](#) (бр. 8/16-01-003/07-005 од 29.05.2007) и [Правилником о издавачкој делатности Филозофског факултета](#) (бр. 143/1-10-01 од 13.04.2011).

На програму ОАС социјалне политике и социјалног рада настава је покривена одговарајућом литературом: уџбеници, монографије, енциклопедије и часописи. Литература је наведена у књигама предмета (<https://drive.google.com/drive/folders/1AkPmC3uewUjTvEMcgcuJuvD-TE11f0c6>), а доступна је на српском језику и на страним језицима. Библиотека студентима социјалне политике и социјалног рада обезбеђује увид у расположиве уџбенике, релевантне библиотечке јединице и серијске публикације на веб страници Факултета, односно на страници библиотеке: <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka>. На овој страници доступан је [целокупни билтен књига](#) разврстан по годинама (за последњих десет година) и по научним областима. Библиотека Филозофског факултета је чланица COBISS система, тако да се електронски каталог публикација Факултета може прегледати и претражити путем линка <https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?db=ffnis>.

Фонд којим располаже библиотека Филозофског факултета у Нишу обимом и квалитетом одговара потребама образовног, истраживачког и научног рада студената ОАС социјалне политике и социјалног рада, као и наставника, сарадника и истраживача запослених на Департману за социјалну политику и социјални рад. Фонд се стално допуњује путем куповине нових издања, разменом са другим

библиотекама, преко научних пројеката и захваљујући поклонима самих аутора и издавача. У фонду библиотеке Филозофског факултета тренутно је доступно 2.750 уџбеника из научних дисциплина које су обухваћене предметима студијског програма. Од тога, на српском језику има 2210 уџбеника, и 540 на страним језицима. Сагледавајући целокупну грађу библиотеке у оквиру уже дефинисане области социјалне политике и социјалног рада, тренутно постоје 222 књиге на српском језику, 15 књига на сродним језицима (хрватски и босански), и 47 књига на страним језицима. Такође, у фонду су заступљени реномирани домаћи и страни часописи из области друштвено-хуманистичких наука који су доступни преко KoBSON-а. ([Табела 9.1 Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#), [Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету](#)). Узимајући у обзир чињеницу да су основне академске студије социјалне политике и социјалног рада формиране и први пут акредитоване 2016. године, библиотички фонд је на задовољавајућем нивоу. Из истог разлога постоји велика могућност за његово даље увећање и осавремењивање.

Када су у питању часописи, библиотека штампане домаће научне часописе набавља према предлогу Департмана за социјалну политику и социјални рад, и они су студентима доступни у просторијама библиотеке. Инострани часописи су доступни у електронском облику преко сервиса KoBSON. Студенти могу приступити сервису са рачунара на факултету, а запослени, као и стипендисти Министарства науке, имају приступ и од куће уз одговарајуће лиценце.

Библиотека је отворена од 08:00 до 19:30. Референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, докторске дисертације, магистарске тезе и једини (односно последњи) примерци монографских публикација доступни су студентима за рад у читаоници, а остали део фонда могу позајмљивати на 15 дана. Библиотека обавља и међубиблиотечку позајмицу: сарађује са матичном Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, са Народном библиотеком Србије, Универзитетском библиотеком „Никола Тесла“ у Нишу која је задужена за стручну помоћ и координацију рада свих факултетских библиотека Универзитета у Нишу, са Универзитетском библиотеком у Крагујевцу, Библиотеком Филозофског факултета у Новом Саду и другим библиотекама. Библиотека Факултета је члан Заједнице високошколских библиотека Србије.

Како у погледу квалитета библиотечких ресурса Факултета, тако и у смислу простора за рад и развој библиотеке, факултет у највећој мери задовољава Стандард 9.

Филозофски факултет у Нишу обезбеђује студентима ОАС социјалне политике и социјалног рада и неопходне информатичке ресурсе за савладавање градива. Рачунарски центар Филозофског факултета обезбеђује квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета. Организација, статус и рад Рачунарског центра уређени су [Статутом Факултета](#), [Правилником о организацији и систематизацији радних места](#) и [Правилником о интернет сајту Факултета](#). Рачунарски центар опремљен је савременим уређајима и брине о функционисању компјутерске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и електронске опреме на Факултету дата је у [Табели 9.2 – Попис информатичких ресурса](#).

Осим рачунара у рачунарским учионицама студентима су на располагању и услужни рачунари у ходницима факултета у приземљу и на другом спрату. На овим рачунарима је уз највиши ниво безбедности омогућено и коришћење једног USB порта за флеш меморије. Студенти имају отворене е-mail адресе на [G Suite платформи](#) и налоге за коришћење [апликације „е-Индекс“](#) која сваком студенту омогућава преглед уписаних семестара, положених испита, уплата за школарину, увид у распоред испита, распоред часова, пријаву испита, попуњавање евалуационих анкета и слично. Информације о рачунарском центру Факултета доступне су на линку <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/racunarski-centar>.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> Добро развијен институционални оквир за праћење и унапређивање квалитета уџбеника, литературе и других библиотечких ресурса из области социјалне политике и социјалног рада +++ Предмети заступљени на ОАС социјалне политике и социјалног рада су у задовољавајућој мери покривени одговарајућим уџбеницима и дидактичким средствима +++ 	<ul style="list-style-type: none"> Мањи број библиотечких јединица из области социјалне политике и социјалног рада на страним језицима у односу на доступну литературу на српском језику ++ Проблеми у вези са темпом обнављања рачунара и пратеће опреме и набавке најновијих лиценцираних софтвера +++

<ul style="list-style-type: none"> • Библиотечки фонд по обиму и квалитету одговара броју и потребама студената социјалне политике и социјалног рада ++ • Факултет и Департман за социј. политику и социјални рад имају потенцијал и за даљи развој ових библиотечких ресурса +++ • Библиотечки фонд се развија у складу са потребама студијских програма и научноистраживачких пројеката. Набавка уџбеника и литературе врши се на захтев Већа Департмана за социјалну политику и социјални рад и у складу са утврђеним потребама +++ • Постоје одговарајући информатички ресурси, како у погледу броја рачунара и пратеће опреме, тако и у погледу могућности приступа интернету и коришћења одговарајућих информација +++ 	
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> • Могућност лаког праћења и провере квалитета свих аспеката овог стандарда, захваљујући јасним и мерљивим параметрима +++ • Мотивисаност запослених на Департману за социјалну политику и социјални рад да у краћим интервалима преиспитују квалитет литературе и уџбеника у силабусима, на основу различитих показатеља у спровођењу студијског програма, укључујући и резултате студентске евалуације +++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Будући да квалитет финансирања у доброј мери зависи од оснивача а не од самог Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду (посебно узевши у обзир најављену економску рецесију услед пандемије COVID-19) не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на развој библиотечких и информатичких ресурса ++

<ul style="list-style-type: none"> • Велике могућности приступа електронским информацијама преко KoBSON сервиса ++ • Довољан број и одговарајућа квалификациона структура запослених у библиотеци и Рачунарском центру +++ • Постојање потенцијала за даље унапређивање квалитета информатичких ресурса ++ 	
---	--

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

1. Обезбеђивање већих наменских средстава за осавремењавање библиотечког фонда најновијом литературом из области социјалне политике и социјалног рада.
2. Допуна и иновирање *Правилника о уџбеницима* како би се унапредили квалитет и процедура издавања уџбеника.
3. Креирање модела за подстицање продукције и издаваштва у области социјалне политике и социјалног рада.
4. Коришћење средстава из донација и међународних пројеката за финансирање издавачке делатности, што би додатно стимулисало наставнике и сараднике на Департману за социјалну политику и социјални рад за писање уџбеника и друге литературе за предмете на којима су ангажовани.
5. Коришћење средстава из донација и пројеката за набавку литературе и информатичке опреме.
6. Праћење савремености информатичких ресурса и благовремена набавка нове опреме и лиценцираних програма за квантитативну и квалитативну обраду и анализу података (SPSS, Coheris Analytics SPAD, QDAMiner, MaxQDA, NVivo, Atlas и слично). Интензивно ангажовање вишеструких потенцијала Факултета на реализацији планираних активности за развијање информатичких ресурса Факултета.
7. Обезбеђивање континуиране обуке запослених и студената у циљу ефикасног коришћења информатичких ресурса.

Показатељи и прилози за стандард 9

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)⁴](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности свих чланова департмана и особља за ненаставну подршку, као и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис

Квалитет управљања Департманом за социјалну политику и социјални рад остварује се на основу јасне поделе надлежности и одговорности међу члановима Департмана. Унутрашња организација Департмана уређена је [Статуом](#) и општим актима факултета, а у складу са [Законом о високом образовању](#) и [Статутом Универзитета у Нишу](#). Департман за социјалну политику и социјални рад чине наставници и сарадници који учествују у извођењу наставе и научноистраживачког рада.

Статутом Филозофског факултета одређено је да је стручни орган Департмана *Веће Департмана за социјалну политику и социјални рад*. Ингеренције и одговорности овог Већа, поступак и начин његовог рада су одређени осим [Статутом](#) и [Правилником о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету](#) број 117/1-01 од 23.03.2018. године и [Правилником о раду Филозофског факултета](#) број 147/2 од 21.04.2011. године и *Уговорима о раду запослених*. Чланом 33 [Статута](#) утврђено је да Департманом руководи управник, кога на предлог Већа Департмана, именује и разрешава декан Факултета. Управник се бира на период обављања функције у трајању од три године. Веће Департмана именује и секретара Департмана на период од годину дана. О питањима из своје надлежности Веће Департмана одлучује већином гласова од укупног броја присутних чланова. Услов за рад и доношење одлука на седници је присуство више од половине укупног броја чланова. *Веће Департмана* чине наставници који су у радном односу на Факултету (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/socijalna-politika-i-socijalni-rad>).

Седницама Већа Департмана председава управник (проф. др Лела Милошевић

Радуловић), а у његовом одсуству наставник кога он одреди. Одлуке и предлоге потписује управник, а након тога се достављају надлежним органима и службама Факултета. Записник о раду Већа Департмана води секретар Департмана (асистент Бојана Пуцаревић).

Веће Департмана доноси одлуке/предлоге о: студијским програмима основних и мастер академских студија, распореду часова, стручном усавршавању, научним истраживањима, упућивању позива истакнутим стручним и научним радницима, штампању публикација, избору представника за Наставно-научно веће, Савет Факултета, стручна удружења и чланове стручних органа и тела Универзитета, одобравању плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима, именовању комисија за избор наставника и сарадника, извештајима комисија о избору наставника и сарадника и оценама за избор наставника (*оцене резултата научноистраживачког рада кандидата; ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета; резултата педагошког рада кандидата; резултата које је кандидат постигао у обезбеђивању научно-наставног подмлатка; приступног предавања кандидата који се први пут бирају у наставничко звање*), темама, именовању ментора и комисијама за одбрану мастер радова, именовању комисије за еквиваленцију студијских програма, мобилности студената и наставника. Веће Департмана разматра успех студената и обавља друге послове у складу са [Законом](#) и [Статутом](#).

Чланом 40 [Статута](#) одређено је да Центром за научноистраживачки рад (Центром за истраживања у социјалној политици и социјалном раду) руководи управник кога из реда наставника, на предлог Већа Центра, именује и разрешава декан Факултета на период од три године. Чланом 41 [Статута](#) дате су ближе одредбе о организацији и раду сваког центра за научноистраживачки рад, сагласно одредбама Закона о научноистраживачком раду, који се регулишу посебним актом а који на предлог Већа Центра за научноистраживачки рад доноси Наставно-научно веће Факултета.

Представници студената имају могућност да учествују у раду стручних органа и њихових тела, нарочито у вези с обезбеђивањем квалитета студијских програма и наставе, реформе студијских програма, ефикасности студирања, утврђивања броја ЕСПБ и других питања која се тичу студената. Студенти имају своје представнике у [Студентском парламенту](#) чији је циљ активно укључивање студената у рад Факултета и преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе. Начин избора представника Студентског парламента, његов састав и надлежности утврђени су члановима 92, 93, 94 и 95. [Статута Факултета](#).

Што се тиче ненаставне подршке, постоји заједнички *Секретаријат факултета* у који спадају Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба. Свака од наведених служби има свог шефа који непосредно организује њихов рад и сноси одговорност за квалитетну реализацију одговарајућих послова. У Секретаријату факултета запослено је 50 лица, од којих је четворо запослено на одређено време ([Табела 10.1](#)). Ненаставно особље факултета је квалификовано и компетентно за успешно пружање подршке реализацији студијског програма, научноистраживачког рада и осталих делатности Факултета. Организација и систематизација послова радника Секретаријата утврђене су [Правилником о систематизацији радних места на Факултету](#), док су услови и поступци премештања радника из једне службе у другу или на неко друго радно место унутар исте службе утврђени [Правилником о раду](#) и *Уговорима о раду*, усклађених са [Законом](#).

[Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу](#) број 264/1-2 од 11.06.2008 је прописано да се квалитет управљања и ненаставне подршке обезбеђује планским, систематским и организованим праћењем, супервизијом и извештавањем о раду запослених у факултетским службама, редовном евалуацијом квалитета рада органа пословођења и служби, спровођењем подстицајних и корективних мера, као и унапређивањем нивоа компетентности, тј. радних способности ненаставног особља. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља могу евалуирати наставници, ненаставно особље и студенти, при чему Факултет посебно прати и оцењује однос управљачког и ненаставног особља према студентима и ниво њихове мотивисаности, заинтересованости, одговорности и професионализма у раду са студентима. Према наведеном правилнику квалитет рада стручних служби и ненаставног особља обезбеђује се: (1) систематским праћењем и контролом рада запослених у службама Факултета, (2) предузимањем како подстицајних тако и корективних мера према запосленима, (3) унапређивањем знања, радних способности и вештина ненаставног особља. Такође, квалитет њиховог рада обезбеђује се и ангажовањем довољног броја запослених. Факултет у циљу подршке запослених практикује стимулативна награђивања (на пример, увећање зараде на основу радног учинка за ненаставне раднике који остварују најбоље резултате у раду), али и унапређивање квалификационе структуре запослених пружајући им различите могућности за перманентно усавршавање зарад јачања њихових компетенција. Такође, редовно се и методично прати, врши контрола и процена рада ненаставног особља. За контролу и процену рада ненаставног особља првенствено су задужени секретар Факултета и шефови појединачних служби. Поступци спровођења мера за унапређивање рада ненаставног особља, али и дисциплинске мере у случају повреде радне обавезе,

наведени су у [Правилнику о раду](#) и у *Уговорима о раду* у циљу стварања адекватних услова за развијање културе квалитета, компетентности и непрекорности у раду, као и развијања професионалног односа према студентима и другим корисницима услуга од стране ненаставних радника.

За праћење и вредновање рада ненаставног особља користе се подаци из периодичних извештаја о раду стручних служби, као и подаци добијени путем евалуације студената, који се подnose декану, продеканима, секретару факултета и Комисији за унапређење квалитета. Резултати анкетирања студената дати су у [Прилогу 10.26](#), док се примери упитника налазе на сајту факултета. Студенти позитивно оцењују управљање Филозофским факултетом и задовољни су подршком коју добијају од одговарајућих стручних служби ([Резултати упитника 1 о вредновању квалитета](#) и [упитника 2](#)).

SWOT анализа:

+++ високо значајно, ++ средње значајно, + мало значајно, 0 без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">• Надлежности управника Департмана и секретара одређене су одговарајућим актима установе (Статутом). +++• Статутом факултета дефинисана је организациона структура Департмана и Центра за истраживања у социјалној политици и социјалном раду. +++• Постоји Правилник с описом послова, ингеренцијама и одговорностима Већа Департмана. +++• Представници студената имају могућност да учествују у раду Већа Департмана, нарочито у вези са квалитетом програма и наставе, реформе и ефикасности студирања. +++• Ненаставно особље је квалификовано и компетентно за успешно пружање подршке реализацији студијског	<ul style="list-style-type: none">• Факултет није у прилици да обезбеди техничког секретара Департмана тако да тај посао обавља сарадник који је оптерећен административним пословима. +++• Недовољан број адекватних програма обуке ненаставног кадра. +++• Дисконтинуитет у спровођењу корективних и подстицајних мера смањује мотивисаност ненаставног особља да квалитетно обавља радне обавезе. ++

<p>програма и научноистраживачког рада Департмана. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Развијена је сарадња управника Департмана, секретара и стручних служби. +++ • Квалитет управљања и наставне подршке се обезбеђује континуираним праћењем и евалуацијом, као и спровођењем подстицајних и корективних мера. +++ • Перманентно се унапређује ниво компетентности и радних способности ненаставног особља. +++ • Наставници и сарадници подnose месечне извештаје о свом раду надлежним органима. ++ • У стручним службама се користе савремене технологије које омогућавају ефикасност у раду. ++ 	
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> • Ангажовање ненаставног особља из стручних служби као секретара Департмана. +++ • Организовање обавезних едукација за ненаставно особље Факултета (програми доживотног учења и програми стручног усавршавања). +++ • Перманентна едукација ненаставног кадра у домену законских прописа који се тичу високог школства и рада са студентима. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Незаинтересованост и пасивност ненаставног особља за усавршавање и побољшање свог статуса. ++ • Ограничене материјалне могућности Факултета услед неповољне економске ситуације. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

1. Квалитет ненаставне подршке Департману за социјалну политику и социјални рад, као и другим департманима, могао би да се побољша ангажовањем ненаставног особља из стручних служби за посао техничког секретара департмана. Тиме би се млађи наставни кадар растеретио административних обавеза.

2. Како би се спречило избегавање усавршавања од стране појединих радника из редова ненаставног особља непходно је да одређене едукације имају карактер обавезности, а да би едукација била економичнија у финансијском погледу требало би је спроводити на самом Факултету (посебно едукацију која се тиче унапређивања контаката и професионалне комуникације са студентима). Требало би повећати мотивацију ненаставног особља за даље усавршавање, побољшати функционисање служби Факултета и подићи ниво сарадње са студентима из Студентског парламента.

Показатељи и прилози за стандард 10

[Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис

Сходно захтевима студијског програма и броју студената, Департман за социјалну политику и социјални рад Филозофског факултета у Нишу располаже адекватним просторијама ове високошколске установе у циљу реализације наставних активности, и то: учионицама, рачунарским учионицама, амфитеатрима, кабинетима, библиотеком и читаоницом. Такође, Департман користи и доступне информационо-комуникационе технологије Филозофског факултета у Нишу, које су неходне за квалитетан рад у настави и у области научних истраживања. Члановима Департмана за социјалну политику и социјални рад на располагању су сви просторни капацитети Филозофског факултета у Нишу, који износе 7.530м² ([Табела 11.1: Укупна површина са површином објекта](#)). Просторне капацитете Филозофски факултет развија Уговорима о закупу са Електронским факултетом и са Универзитетом и исељавањем лабораторија ПМФ-а.

Департман за социјалну политику и социјални рад прати примене савремених технологија у области образовања и наставе, те располаже адекватном информационом технологијом и савременим мултимедијалним средствима: интерактивне табле, лаптопови, компјутери, видео-бимови, графоскопи, фотокопир апарати, штампачи и скенери, савремени мобилни систем за виртуелну реалност (ВР наочаре, сензори и емитери...), савремена технологија за видео конференције и електронска групна путовања и друго ([Табела 11.2: Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)).

Филозофски факултет обезбеђује и неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе. Простор Факултета је покривен бежичним (WiFi) приступом интернету. Преко академске мреже, кроз систем КОБСОН, доступни су најновији електронски часописи неопходни за научно-истраживачки рад. У наставне и научно-образовне сврхе, студентима и наставном особљу на располагању су три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места. Поред тога, Факултет у ове сврхе користи укупно 24 мултимедијалне сале за едукацију са укупно 1.500 (од 10 до 200) места. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110 места).

Поред тога, наставном особљу Департмана за социјалну политику и социјални рад доступан је и велики број апликација који омогућава успешну реализацију наставе на даљину (Google Meet, Zoom, Google classroom...). Студентима и особљу Департмана омогућено је коришћење услуга Рачунарског центра и скриптарница при Факултету (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала). Тиме се обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 - без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> • Просторни капацитети којима Департман у овом тренутку располаже усклађени су са укупним бројем студената. ++ • Савремена техничка и информатичка опрема Факултета у складу је са потребама реализације студијског програма и научноистраживачких пројеката који се реализују на Департману за социјалну политику и социјални рад. +++ • Техничко-технолошка опремљеност простора за наставу и научно-истраживачки рад особља Департмана за социјалну политику и социјални рад је одговарајућа. +++ • Опремљеност за успешну реализацију наставе на даљину ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Компјутерске учионице се користе и за наставу за коју није потребна компјутерска опрема, што умањује њихову доступност студентима за самостални рад: истраживања, пројекте, израду семинарских радова и слично. ++

Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> • Повећање капацитета информатичке опреме могуће је реализовати путем учешћа чланова Департмана за социјалну политику и социјални рад на међународним научним пројектима и кроз реализацију истраживања у циљу пружања услуга трећим лицима. ++ • Ради унапређивања квалитета простора и опреме, потребно је радити на даљој набавци лиценци од Microsoft-а за рачунарску опрему коју би користили студенти и наставно особље Департмана за социјалну политику и социјални рад. +++ • Унапређивање наставе на даљину. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Будући да квалитет финансирања у значајној мери зависи од оснивача, а не од самог Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређивању квалитета простора и опремљености. ++ • Недовољно финансијских средстава за замену информационо-комуникационе опреме која брзо застарева. ++ • Зграда Факултета је стара и тешко је предвидети неопходна средства потребна за текуће и инвестиционо одржавање просторија у којима се обавља наставни и научно-истраживачки рад. +++

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 11

(1) Унапређивање и иновирање просторних капацитета: реконструкција и надоградња зграде Факултета; унапређивање просторних капацитета кабинета запосленог особља на Департману (пожељно је да у једном кабинету не буде више од двоје запослених наставника и/или сарадника; уградити клима уређаје); замена и реконструкција водовodne и канализационе мреже, грејних инсталација и санитарних чворова.

(2) Развијање система информатичких технологија набавком иновиране опреме, специфичних програма и опреме за електронско учење.

(3) Унапређивање наставе на даљину.

(4) Набавка лиценце од Microsoft-а за већи број рачунара које би користили студенти и наставно особље Департмана за социјалну политику и социјални рад.

Показатељи и прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Прилог 11.1. Уговор о закупу простора са Електронским факултетом

Прилог 11.2. Уговор о закупу простора са Универзитетом у Нишу

Прилог 11.3. Уговор о исељавању лабораторија хемије ПМФ-а

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Департман за социјалну политику и социјални рад обезбеђује значајно учешће студената у процесу провере квалитета, пре свега кроз учешће представника студентске популације у одговарајућим телима високошколске установе, као и рад студентских организација. Важан вид укључивања студената у поступак самовредновања и провере квалитета рада установе одвија се кроз периодично анкетирање студената кроз које се евалуира рад појединих служби установе, као и сам наставни процес на студијском програму (при чему студенти процењују квалитет рада наставника и сарадника на предметима које слушају).

а) Опис

Полазећи од тога да су студенти један од актера образовне делатности коју спроводи, Департман за социјалну политику и социјални рад препознаје значај учешћа студента у обезбеђивању квалитета високог образовања кроз студентску евалуацију и контролу различитих аспеката квалитета рада високошколске установе. Студенти Департмана и Факултета су препознати као значајни партнери у оцени, одржавању и побољшању квалитета студијског програма и наставног процеса. Овакав став уграђен је и у општа и посебна нормативна акта високошколске установе. [Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#) и одговарајућим чланом (14) [Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#) предвиђене су форме укључивања студената у самовредновање и проверу квалитета кроз: а) учешће представника студената у комисијама и телима за обезбеђивање квалитета рада високошколске установе; б) партиципацију студената у поступку самовредновања рада Департмана и високошколске установе у целини; ц) учешће студената у поступцима унапређивања квалитета наставног рада Департмана и Факултета у целини. Такође, [Стратегијом обезбеђења квалитета](#) студенти су укључени као релевантни субјекти обезбеђивања и унапређивања квалитета на Факултету и то посредством Студентског парламента и укључивања у рад Комисије за унапређивање квалитета

Када је реч о првом аспекту укључености студената, представници студената узимају учешће у раду више тела Факултета надлежних за обезбеђивање квалитета рада Департмана и Факултета и то: Наставно-научног већа Филозофског факултета,

Савета факултета, Комисије за унапређење квалитета Факултета као и Дисциплинске комисије (за целокупан списак студената који учествују у наведеним телима види: [Прилог 13.1.а Студенти чланови у телима Факултета](#)). Укључивање у самовредновање и проверу квалитета рада Департмана и установе у целини, остварује се и кроз рад Студентског парламента у коме се аутономно одвија активност студената кроз низ активности које су прецизиране Статутом Факултета. Њихова најважнија активност у домену овог стандарда је партиципирање у одлучивању о питањима оцене квалитета постојеће наставе, реформе студијских програма, ефикасности студирања, утврђивања броја ЕСПБ бодова, унапређивања мобилности студената, подстицања научноистраживачког рада студената, заштите права студената и унапређивања студентског стандарда.

Партиципација студената у поступку самовредновања рада Департмана за социјалну политику и социјални рад и високошколске установе у целини одвија се кроз периодично анкетирање студената којим се евалуира квалитет наставе. Последњих година анкетирање се изводи електронским путем, чиме је обезбеђен додатни квалитет у погледу анонимности и смањења вероватноће давања пожељних одговора. Сви студенти Филозофског факултета уз помоћ студената Студентског парламента добили су електронске налоге путем којих могу да попуне упитнике, уз претходна објашњења и упутства. Предности оваквог начина анкетирања су бројне, а неке од њих су: приступ ван просторија Факултета – од куће или са других места на којима се налазе, путем електронских уређаја или мобилних телефона. Ипак, и овај начин анкетирања, како истичу представници Студентског парламента, има један крупан недостатак – обавезност (да би студент пријавио испит мора да попуни анкетни листић). У наредном периоду ће Центар за унапређење квалитета Филозофског факултета ценећи мишљења и конструктивне предлоге представника студената радити на системском отклањању овог недостатка и на осмишљавању новог начина анкетирања како би било организовано по принципу добровољности.

Поред оцене квалитета наставе и пратећих индикатора повезаних с наставом студенти су евалуирали постојеће ресурсе важне за њихово студирање, на пример информатичке ресурсе, опремљеност библиотеке потребном литературом у пољу студија и рад стручних служби факултета. Резултати ове анкете саопштени су у Извештају о самовредновању за школску 2018/2019. године ([Извештај о самовредновању 2018/2019](#)). Према резултатима, висок проценат студената социјалне политике и социјалног рада учествовао је у евалуацији посредством ове анкете, што показује да су резултати релевантни и потврђује значај студентске евалуације за контролу квалитета и укључивање скоро свих студената у овај процес.

Учешће студената у поступцима унапређивања квалитета наставног рада Департмана за социјалну политику и социјални рад и Факултета у целини одвија се не само кроз укључивање представника студената у рад већ поменутих тела (одељак а), него и кроз активан рад студената чланова Центра за унапређење квалитета који добијају тај мандат од Студентског парламента. Студенти учествују у анализи евалуације наставе и пратеће инфраструктуре Факултета, а резултати су доступни Студентском парламенту, који на основу њихове анализе доставља Управи факултета предлог мера за побољшање квалитета наставе.

Студенти чланови Центра за унапређење квалитета истовремено су чланови Комисије за унапређење квалитета и активно учествују у раду радне групе за анализу успешности и ефикасности студирања и радне групе за осигурање и унапређивање квалитета наставе. У склопу тих радних група студенти имају прилике да укажу на проблеме који се односе на извођење наставе, као и да предложе одређене мере за унапређивање квалитета наставе, а кроз заступљеност у раду других тела Факултета имају могућност да искажу своје мишљење о предложеним наставним програмима, променама студијских планова и програма и слично.

Мотивисање и подршка студената за учешће у самовредновању и побољшању квалитета студијског програма и наставног процеса одвија се и посредством Канцеларије за развој каријере и подршку студентима, која доприноси информисаности студената о могућностима укључивања и пружа подршку у формулисању, координацији и спровођењу различитих студентских иницијатива.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

<i>Предности</i>	<i>Слабости</i>
<ul style="list-style-type: none"> Учествовање студената у самовредновању и обезбеђивању квалитета омогућено је укључивањем представника студената у рад следећих тела Факултета: Наставно-научно веће Филозофског факултета, Савет факултета, Комисија за унапређење квалитета Факултета, Дисциплинска комисија и Комитет 	<ul style="list-style-type: none"> Учешће студената у online анкети је обавезно, што може изазвати незадовољство код дела студентске популације која не жели да се укључи у процес осигурања квалитета студијског програма + Слаба видљивост и

<p>за професионалну етику. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анкетирање студената о квалитету студијског програма и наставног процеса спроводи се редовно, уз осигурање анонимности студената и на ефикасан начин, применом online анкете, која студентима одузима мање времена и доступна је у дужем временском периоду.+++ • Студентски парламент и студентичланови Комисије за унапређење квалитета Факултета су активно укључени у спровођење анкетирања студената +++ • Студенти су подржани да се укључе у контролу квалитета студијског програма и наставног процеса и посредством услуга Канцеларије за развој каријере и подршку студентима +++ • Међу студентима је распрострањена свест о значају учествовања у осигурању квалитета студијског програма и наставног процеса ++ • Студентске организације спроводе додатне интерне евалуације о раду наставника и сарадника на основу којих дају мишљење о педагошком раду наставника које је саставни део изборне процедуре наставника +++ 	<p>доступност информација на сајту Факултета о учешћу Студентског парламента и других студентских организација у активностима које се тичу унапређивања квалитета Факултета +++</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Недовољна спремност студената да слободније изражавају иницијативу за увођење нових курсева и других измена постојећих курикулума у циљу унапређивања квалитета студија ++
<p>Могућности</p>	<p>Опасности</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Рад на развоју и иновирању могућности сарадње између Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета 	<ul style="list-style-type: none"> • Потенцијална незаинтересованост студената за укључивање у процес контроле квалитета студијског

<p>Факултета +++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Побољшати доступност и видљивост информација на сајту Факултета о учешћу Студентског парламента и других студентских организација у активностима које се тичу унапређења квалитета Факултета +++ • Охрабривање студената да слободније изражавају своје мишљење и иницијативе у погледу нових курсева и других измена постојећих курикулума у циљу унапређивања квалитета студија ++ 	<p>програма и наставног процеса ++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Неповерење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене или да ће њихови предлози бити саслушани и уважени ++ • Недовољна информисаност студената о могућностима укључивања у процес контроле квалитета студијског програма и наставног процеса ++
--	---

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Департман за социјалну политику и социјални рад ће континуирано радити на информисаности студената о систему обезбеђивања квалитета, његовом функционисању и његовим кључним носиоцима, као и пружању повратне информације студентима о учињеним променама. Настојаће се да се укључи већи број студената мастер студија који својим искуством, знањем и предлозима могу значајно допринети променама и унапређивању квалитета Департмана и Факултета.

У циљу смањења опасности у виду незаинтересованости и недовољне информисаности студената о раду студентских организација и могућностима укључивања у контролу квалитета рада Департмана и Факултета, биће појачана видљивост и доступност информација о овим активностима и могућностима укључивања, пре свега посредством сајта Факултета, портала Студентског

парламента и друштвених мрежа, које су препознате као најрелевантнији извор информисања за млађе генерације.

Један од најбитнијих механизма укључивања студената у самовредновање и контролу квалитета је анкетирање студената, које ће и на даље бити спровођено на најефикаснији начин који гарантује анонимност студената у највећој мери, а посебан фокус биће стављен на представљање значаја учешћа у анкети, како би се осигурала мотивација студената за пружање објективних и корисних информација.

Додатни начин повећања мотивације и информисаности студената о могућностима учествовања у контроли квалитета је креирање плана активности Студентског парламента, који је предвиђен Акционим планом за спровођење [*Стратегије обезбеђивања квалитета 2017/2018 до 2020/2021.*](#)

Показатељи и прилози за стандард 13

[Прилог 13.1. Пословник о раду Студентског парламента](#)

[Прилог 13.1а Списак студената чланова у телима Факултета](#)

[Прилог 13. 2. Записник са седнице Студентског парламента](#)

[Прилог 13.3. Одлука о верификацији мандата члановима ННВ](#)

[Прилог 13.4. Одлука о конституисању Савета](#)

[Прилог 13.5. Комисија за унапређење квалитета](#)

[Прилог 13.6. Извештај о резултатима студентске евалуације 2018-2019](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Департман за социјалну политику и социјални рад учествује у систематском прикупљању релевантних података које Филозофски Факултет у Нишу континуирано прикупља, а који се односе на обезбеђивање квалитета студијског програма. На основу тога се реализују одговарајуће периодичне провере у вези са свим областима обезбеђивања квалитета.

а) Опис

Послове вредновања, унапређивања и обезбеђивања квалитета обавља Центар за унапређење квалитета Филозофског факултета у Нишу. Поступком оснивања Центра, као главне организационе јединице развијеног система обезбеђивања квалитета, Филозофски факултет је на компетентан начин регулисао институционалне оквире за Систематско праћење и периодичну проверу квалитета.

Центар за обезбеђивање квалитета Филозофског факултета се као стручно и саветодавно тело стара о унапређивању и обезбеђивању квалитета кроз: утврђивање плана и програма рада, спровођење утврђене Стратегије обезбеђења квалитета на Факултету, спровођење поступака самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, спровођење електронске евалуације наставног процеса и студијских програма, подношење извештаја Наставно-научном већу о спроведеним поступцима самовредновања, достављање информација о резултатима самовредновања, као и других података од значаја за оцену квалитета, на захтев Комисије за акредитацију и проверу квалитета, обављање других послова од значаја за унапређивање квалитета.

У склопу Центра постоји Комисија за унапређење квалитета која се бави праћењем, обезбеђивањем, развојем, унапређивањем и периодичном провером квалитета. Комисија припрема извештај на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета студијског програма, наставног и научноистраживачког рада и оцењивања студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту. Члан Комисије за унапређење квалитета је и представник Департмана за социјалну политику и социјални рад.

Департман за социјалну политику и социјални рад користи постојећу инфраструктуру Филозофског факултета у Нишу за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Наставници и сарадници Департмана за социјалну политику и социјални рад континуирано врше евалуацију наставе на ОАС у оквиру сваког од предмета, прате успешност и ефикасност студирања на Департману на основу више параметара, као што су: просечна оцена на студијама, просечна оцена положених испита на појединачним предметима, пролазност на испитима, број уписаних студената.

У контроли и оцени квалитета студијског програма и реализације наставе ОАС студенти активно учествују кроз семестралне евалуације анонимног карактера. Анкетирање се спроводи након сваког семестра и усмерено је на вредновање квалитета наставног процеса по предметима, што обухвата: исказе о квалитету наставе, исказе о квалитету наставног материјала, исказе о објективности оцењивања и исказе о квалитету наставног особља – наставника и асистената. Анкетирање се спроводи електронским путем, уз одговарајућа упутства у вези са анкетирањем. Анкета се спроводи приликом пријаве испита, а обавештење о анкетирању објављује се на интернет страници Факултета. Право учешћа у анкетирању имају сви студенти одговарајућег нивоа студија који су по први пут уписали одређену годину студија. Резултати евалуације приказују се у Извештају о

результатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса. Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике преко стручних органа, студенте преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност. Извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса усваја Наставно-научно веће Филозофског факултета и Центар за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу.

Филозофски факултет у Нишу поштује принцип јавности у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета. Јавност и транспарентност резултата спроведене студентске евалуације и целокупног процеса рада у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета обезбеђена је објављивањем Извештаја о самовредновању на Интернет страници Филозофског факултета у оквиру Центра за унапређење квалитета https://drive.google.com/drive/folders/1JZB_nXTjSyDn36D4fi6Lg28ofWnmQGD-

Током процеса самовредновања и обезбеђивања квалитета, Департман за социјалну политику и социјални рад проверава спровођење утврђене Стратегије обезбеђивања квалитета у складу са планом и програмом рада. У циљу достизања жељених стандарда квалитета, примењује се систем подстицајних и корективних мера за обезбеђивање адекватног нивоа квалитета. На почетку сваке школске године чланови Департмана преиспитују стандарде и унапређују поступке за обезбеђивање квалитета наставног, научноистраживачког и стручног рада прикупљањем података о квалитативним и квантитативним показатељима студијског програма. Такође, на крају сваке календарске године чланови Департмана сумирају, анализирају и разматрају прикупљене податке о квалитативним и квантитативним показатељима квалитета рада у свим областима које су предмет самовредновања. На основу тога сви чланови Департмана предају извештаје о свом наставном и научноистраживачком раду управи Факултета и одговарајућим стручним телима Факултета. Осим тога, сачињава се и предаје план рада за наредну годину, који садржи и предлоге мера за унапређивање квалитета студијског програма.

Филозофски факултет, такође, обезбеђује размену информација са другим високошколским установама које остварују добре резултате у едукацији студената и у истраживању кроз успостављање квалитетне међународне сарадње са многобројним високошколским установама Европског и светског образовног простора. Успостављена међународна сарадња одвија се у оквиру уговора о међународној сарадњи чији је потписник Универзитет у Нишу, као и на основу извесног броја, углавном билатералних уговора чији је носилац Филозофски

факултет. Други вид размене информација са иностраним високошколским установама које имају позитивно искуство у овој области, Филозофски факултет остварује кроз програме мобилности наставника и студената.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> Департман за социјалну политику и социјални рад обезбеђује континуитет у реализацији процеса обезбеђивања и унапређивања квалитета. +++ Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђивање квалитета кроз рад Центра за унапређење квалитета, Комисије за унапређивање квалитета и радних група. +++ Департман за социјалну политику и социјални рад је усмерен ка усаглашавању са Стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству. ++ Департман за социјалну политику и социјални рад обезбеђује јавну доступност резултата анкетирања студената. +++ Успостављен <i>online</i> систем анкетирања студената. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> Не постоји администратор Центра за обезбеђивање квалитета који би се искључиво бавио питањима квалитета (таква пракса постоји на неким факултетима) +++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> Наставити са унапређивањем система за анкетирање применом аутоматизације прикупљања података. ++ Повећати обим академске размене 	<ul style="list-style-type: none"> Функционисање Центра може да угрози непостојање административног радника који би се бавио искључиво пословима у области

са другим високошколским установама. ++	обезбеђивања квалитета +++
<ul style="list-style-type: none"> • Унапређивање непосредне комуникације студената и професора у погледу унапређивања квалитета наставе и наставних садржаја. +++ • Унапређивање могућности за даљи професионални развој најбољих свршених студената. +++ 	

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

На основу описаног могло би се констатовати да је већина захтева Стандарда 14 испуњена. Мере и активности које би могле додатно унапредити систематско праћење и периодичну контролу квалитета Департмана за социјалну политику и социјални рад Филозофског факултета у Нишу су:

1. Континуирано и системско праћење функционисања система обезбеђивања квалитета и његово иновирање у области метода и техника прикупљања и обраде података.
2. Развијање свести наставника, сарадника и студената о значају континуираног праћења и периодичне провере квалитета.
3. Оснаживање механизма за непосреднију комуникацију студената и професора у циљу унапређивања квалитета наставе.
4. Унапређивање механизма за редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.

Показатељи и прилози за стандард 14⁵

[Прилог 14.1. Правилник о раду Центра за унапређење квалитета](#)

[Прилог 14.2. Правилник о обезбеђењу контроли и унапређењу квалитета](#)

[Прилог 14.3. Правилник о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 14.4. Правилник о спровођењу поступка за самовредновање](#)

[Прилог 14.5. Стратегија обезбеђења квалитета 2020](#)

[Прилог 14.6. Извод из Статута – Савет послодаваца](#)

[Прилог 14.7. Чланови Савета из реда послодаваца](#)

[Прилог 14.8. Споразум о оснивању Заједнице филозофско-филолошких факултета](#)

[Прилог 14.9. Извештај о самовредновању](#)